

Planificarea managementului conservării biodiversității în 5 situri Natura 2000

ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu
(incluzând Rezervația naturală IV.20. Ostrovul Haralambie)

ROSPA0021 Ciocănești-Dunăre
(incluzând Rezervația naturală IV.21 Ostrovul Ciocănești)

ROSPA0055 Lacul Gălățui

ROSPA0105 Valea Mostiștea

ROSPA0136 Oltenița-Ulmeni

Necesitatea rețelei ecologice Natura 2000	3
Despre noi	4
Descrierea proiectului	5
Zona proiectului	6
Ariile naturale protejate vizate de proiect.....	7
Importanța zonelor umede	16
Tipuri de habitate vizate de proiect	19
Specii din zona proiectului	23
Evaluarea stării de conservare	34
Rolul Planului de management pentru un Sit Natura 2000	40
Participarea publicului în procesul de elaborare a planului de management.....	41
Factorii interesați în elaborarea planului de management.....	42
Cum este influențată viața oamenilor de Siturile Natura 2000.....	43
Uniunea Europeană finanțează valorile Siturilor Natura 2000	44

Rețeaua ecologică Natura 2000 este o rețea de arii naturale protejate care cuprinde un eșantion reprezentativ de habitate naturale și specii sălbatice de interes comunitar. A fost constituită atât pentru protejarea naturii, cât și pentru menținerea bogățiilor naturale pe termen lung și pentru asigurarea resurselor necesare dezvoltării socio-economice.

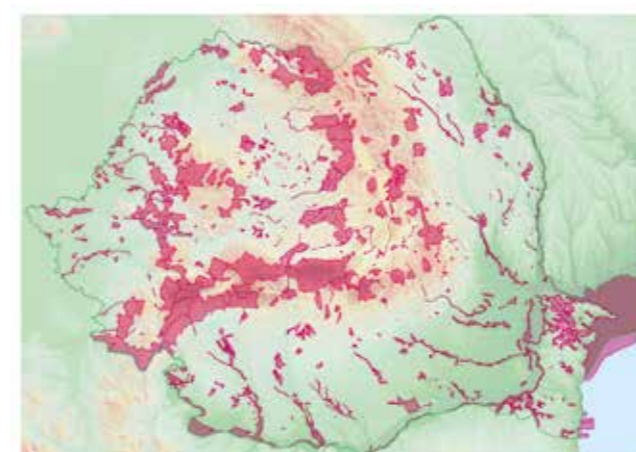
Instituirea Rețelei Natura 2000 este fundamentată de Directiva Habitate și Directiva Păsări ale Uniunii Europene, care reglementează desemnarea siturilor Natura 2000 și protecția acestora, iar Statele Membre au dreptul și obligația de a reglementa modul de implementare a prevederilor din Directive la nivel național.

În urma aderării României la Uniunea Europeană, aceste două Directive au fost transpuse în legislația românească prin OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

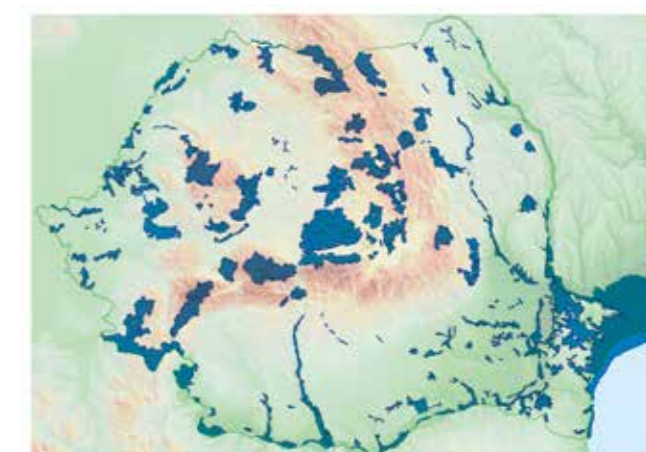
Astfel, Rețeaua Natura 2000 este constituită din două tipuri de situri:

- **Situri de Importanță Comunitară (SCI)** - constituite cu scopul menținerii și conservării speciilor de plante și animale sălbatice și habitatelor naturale de interes comunitar reprezentative pentru regiunea biogeografică în care se încadrează, și

- **Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)** - constituite cu scopul menținerii într-o stare favorabilă de conservare a speciilor de păsări și a habitatelor acestora.

Harta Siturilor de Importanță Comunitară în România

Harta Siturilor de Protecție Specială Avifaunistică în România

Asociația Echilibru a fost înființată în anul 2002 ca organizație nonguvernamentală pentru protecția mediului, care desfășoară diverse activități pentru armonizarea oamenilor cu mediul înconjurător.

Printre numeroasele activități întreprinse de asociație s-a numărat preluarea în custodie a două zone aflate pe cursul Dunării. În prezent Asociația Echilibru desfășoară 2 proiecte în următoarele arii naturale protejate:

- Situl de Importanță Comunitară ROSCI0131 „Oltenița - Mostiștea - Chiciu” și Ariile de Protecție Specială Avifaunistică incluse (ROSPA0021 „Ciocănești - Dunăre”, ROSPA0055 „Lacul Gălățui”, ROSPA0105 „Valea Mostiștea”, ROSPA0136 „Oltenița - Ulmeni”) și rezervațiile naturale „Ostrovul Haralambie” și

„Ostrovul Ciocănești”.

- Aria de Protecție Specială Avifaunistică ROSPA0024 „Confluența Olt - Dunăre”, cu Situl de Importanță Comunitară ROSCI0044 „Corabia - Turnu Măgurele” și rezervația naturală „Ostrovul Mare”, precum și părțile incluse din ROSCI0376 Râul Olt între Mărunței și Turnu Măgurele.

În calitate de custode, Asociația Echilibru a depus proiectul „Planificarea managementului conservării biodiversității în 5 situri Natura 2000 - ROSCI0131 Oltenița - Mostiștea - Chiciu (incluzând rezervația naturală IV.20. Ostrovul Haralambie), ROSPA0021 Ciocănești-Dunăre (incluzând rezervația naturală IV.21 Ostrovul Ciocănești), ROSPA0055 Lacul Gălățui, ROSPA0105 Valea Mostiștea și ROSPA0136 Oltenița - Ulmeni”,

pentru finanțare în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Axa Prioritară 4 Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, Obiectivul specific 4.1 Creșterea gradului de protecție și conservare a biodiversității și refacerea ecosistemelor degradate.

Asociația Echilibru a devenit beneficiar al Contractului de Finanțare nr. 47/03.05.2017, cod SMIS 102123 pentru proiectul menționat.

Proiectul este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și are o valoare totală de 5.554.933,44 Lei, din care 4.721.693,42 Lei FEDR și 833.240,02 Lei Buget național.

Planificarea managementului conservării biodiversității în 5 situri Natura 2000 - ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu (incluzând rezervația naturală IV.20. Ostrovul Haralambie), ROSPA0021 Ciocănești - Dunăre (incluzând rezervația naturală IV.21 Ostrovul Ciocănești), ROSPA0055 Lacul Gălățui, ROSPA0105 Valea Mostiștea și ROSPA0136 Oltenița - Ulmeni - Cod SMIS 2014+ 102123

Localizare: Proiectul se desfășoară în Regiunea Sud-Muntenia, județul Călărași, pe suprafața a 17 localități (Alexandru Odobescu, Chiselet, Ciocănești, Cuza Vodă, Dorobanțu, Frăsinet, Grădiștea, Gurbănești, Independența, Oltenița, Mânăstirea, Sohatu, Sărulești, Spanțov, Ulmu, Ulmeni, Valea Argovei), din cadrul celor 7 arii naturale protejate vizate (5 situri Natura 2000 și 2 rezervații naturale).

OBIECTIVUL GENERAL AL PROIECTULUI: Asigurarea stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor din cele 5 situri Natura 2000.

OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PROIECTULUI:

Obiectivul specific 1: Elaborarea Planului de management pentru cele 5 situri Natura 2000, conform legislației în vigoare.

Obiectivul specific 2: Creșterea nivelului de informare, educare și conștientizare a factorilor interesați cu privire la importanța și rolul siturilor Natura 2000 vizate de proiect, evidențiindu-se conceptul de dezvoltare durabilă locală: dezvoltare economică viabilă, protecția mediului și menținerea/atingerea obiectivelor de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes comunitar.

În acest scop s-au desfășurat următoarele activități:

Activitatea A.1. Elaborarea Planului de management

A.1.1 - A.1.6 Elaborarea studiilor de inventariere cartare și evaluare stare de conservare pentru speciile și habitatele vizate, a studiilor de impact antropic și cele pentru mediul abiotic.

A.1.7. Elaborarea Planului de management în concordanță cu standardele și legislația în vigoare.

A.1.8. Realizarea evaluării strategice de mediu (SEA), pentru Planul de Management elaborat.

A.1.9. Aprobarea Planului de management de autoritatea competentă, conform legislației în vigoare.

Activitatea A.2. Activități de consultare, conștientizare și informare:

A.2.1. Activități de promovare a proiectului și informare pentru diseminarea rezultatelor acestuia.

A.2.2. Evaluarea gradului de informare și conștientizare a populației privind valorile și semnificația celor 5 situri Natura 2000 vizate de proiect - realizarea sondajelor de opinie înainte și după campania de informare și conștientizare.

A.2.3. Activități de creștere a nivelului de conștientizare a grupurilor țintă vizate conform Planului de informare și publicitate: comunitățile locale, instituții ale statului/factori de decizie, publicul larg, alte instituții interesate: - organizarea a 17 întâlniri publice și distribuirea de materiale de informare și conștientizare (Octombrie 2019);

- realizarea unui site web pentru siturile Natura 2000 vizate;
- organizarea în 10 unități școlare a unor ateliere de lucru și discuții în cadrul orelor de dirigiență/ biologie/geografie, pe baza realizării unei expoziții itinerante de fotografie (Septembrie - Noiembrie 2018).

Activitatea A.4. Managementul Proiectului (planificarea, implementarea și monitorizarea / evaluarea activităților)

Unitatea de Implementare a Proiectului a fost alcătuită din următorii: Vladimir TONCEA (Manager de Proiect, Președintele Asociației Echilibru), Ioana LAZĂR (Responsabil Achiziții), Constanța SUDITU (Responsabil Financiar), Anca Cristina STAN (Responsabil Tehnic), Andrada Romanescu (Responsabil Comunicare)

Activitatea A.5. Auditul financiar al proiectului

Rezultatele proiectului:

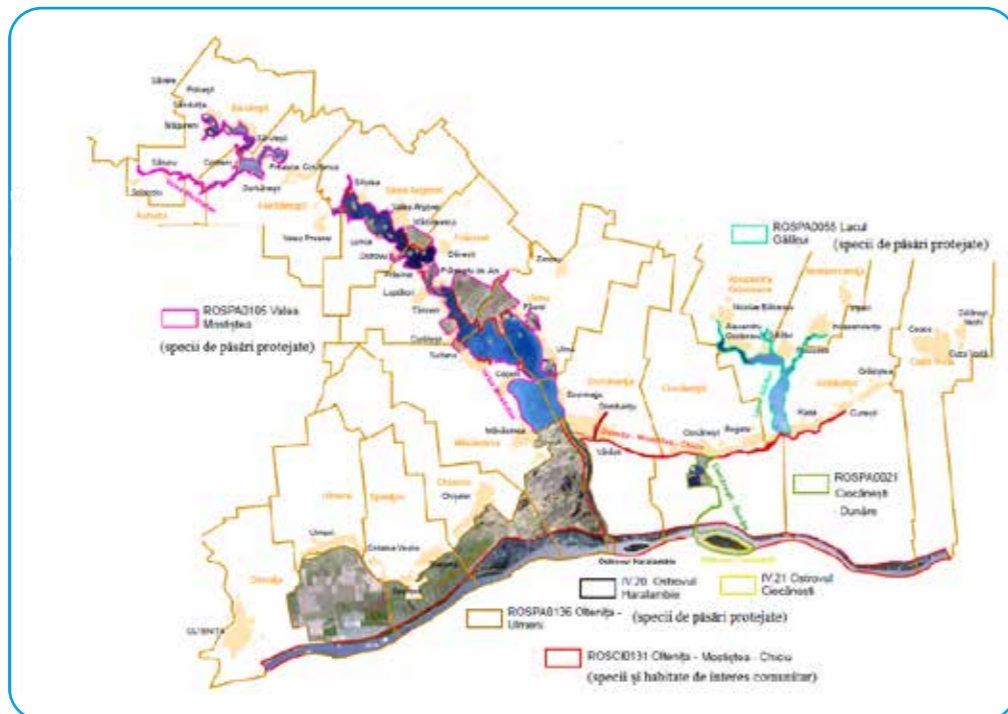
Planul de management este aprobat, cele 5 Arii Naturale Protejate Natura 2000 beneficiază de acțiuni de tip A și administrarea lor este operațională.

Perioada de implementare:

02.05.2017 - 02.11.2023

Planul de management a fost aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 908/06.04.2023 și publicat în Monitorul Oficial nr.376 din 03.05.2023.

Mai multe detalii sunt pe pagina de web www.natura2000olteniita-chiciu.ro/

Proiectul, care vizează siturile Natura 2000 ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu (incluzând rezervația naturală IV.20. Ostrovul Haralambie), ROSPA0021 Ciocănești - Dunăre (incluzând rezervația naturală IV.21 Ostrovul Ciocănești), ROSPA0105 Valea Mostiștea și ROSPA0136 Oltenița - Ulmeni, se desfășoară în Câmpia Română (sectorul estic), în zona subdiviziunilor Câmpia Bărăganului și Câmpia Mostiștei, precum și a luncilor râurilor Mostiștea și Dunăre. Altitudinea pornește din jurul valorii de 0 m, ajungând la 49 m.

Câmpiile Bărăganului și Mostiștei sunt netede pe mari întinderi, acoperite cu loess care în unele

zone ajunge și la o grosime de 40 m (în părțile estice). Pe suprafața celor două câmpii se găsesc pe alocuri acumulări de nisip (dune) și crovuri. Depresiunile mici formate în loess (crovurile), sunt umplute uneori cu apă, formând mici lacuri. În legătură cu relieful eolian de dune trebuie menționată acțiunea vântului prin care se formează mici trepte de coraziune și trepte de acumulare.

Hidrografia zonei proiectului este una complexă, teritoriul ariilor naturale protejate vizate incluzând segmentul din Dunăre cuprins între Oltenița și Călărași, împreună cu râul Mostiștea, lacurile Gălățui, Iezer, Frăsinet, Dorobanțu, Potcoava, Ciocănești

și canalul de legătură Dunăre-Iezer-Mostiștea-Dorobanțu.

Dunărea prezintă anual mai multe perioade de creștere sau depășire a nivelului obișnuit. Apele de inundație condiționează existența vegetației din luncă în timpul perioadei active (11 mai-30 septembrie), durata și frecvența inundațiilor fiind foarte variată de la an la an.

Râul Mostiștea este un râu autohton al Câmpiei Române, cu o suprafață totală a bazinului hidrografic de 175.800 ha. Lungimea totală este de 98 km, iar panta medie este de 1%, ceea ce face ca apa provenită din precipitații sau din stratul freatic să stagneze sub formă de bălți.

Situl Natura 2000 ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu (incluzând rezervația naturală IV.20 Ostrovul Haralambie)

Situl Natura 2000 ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu este un sit de importanță comunitară, declarat prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011.

ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu are o suprafață de 11521 ha, conform Formularului standard din 2016.

Tipurile de habitate prezente în situl Natura 2000 ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu: 3270 Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodium rubri* și *Bidention*; 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoeto-Nanojuncetea*; 6510 Pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

Desemnarea zonei ca Sit de Importanță Comunitară a fost realizată în scopul conservării următoarelor specii: *Lutra lutra* (vidra de râu), *Bombina bombina* (buhaiul de baltă cu burtă roșie), *Emys orbicularis* (broasca țestoasă europeană de baltă), *Triturus dobrogicus* (tritonul dobrogean), *Cobitis taenia* (zvârluga), *Gobio kessleri* (porcușorul de nisip), *Rhodeus sericeus amarus* (boarța), *Zingel streber* (fusar), *Zingel zingel* (pietrar), *Alosa immaculata* (scrumbia de Dunăre), *Gobio albipinnatus* (porcușorul de

șes), *Gymnocephalus schraetzer* (răspărul), *Pelecus cultratus* (sabița), *Aspius aspius* (avatul), *Misgurnus fossilis* (țiparul), *Gymnocephalus baloni* (ghiborțul de râu), *Umbra krameri* (țigănușul). În plus, proiectul vizează și specia de amfiban *Hyla arborea* (brotăcel), specie menționată în Formularul standard pentru caracterizarea rezervației naturale Ostrovul Haralambie.

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Situl Natura 2000 ROSCI0131 Oltenița- Mostiștea-Chiciu (incluzând rezervația naturală IV.20 Ostrovul Haralambie)

Rezervația naturală IV.20 Ostrovul Haralambie a fost reglementată/declarată prin HG 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone. Este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic și faunistic). IV.20 Ostrovul Haralambie ocupă o suprafață de 45 ha, fiind inclusă în suprafața ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu.

Rezervația este localizată în Regiunea Sud-Muntenia, Județul Călărași (amonte de Municipiul Călărași, în dreptul localității Dorobanțu, pe cursul fluviului Dunărea între km 399 și km 400).

Principalele tipuri de habitate din aria protejată sunt habitatele de apă dulce/zone umede.

Speciile de păsări de pe teritoriul rezervației vizate de proiect sunt *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Accipiter gentilis* (uliu porumbar), *Alcedo atthis* (pescăruș albastru), *Anas crecca* (rață mică), *Anas strepera* (rață pestriță), *Anser erythropus* (gârliță mică), *Aquila clanga* (acvilă țipătoare), *Ardea cinerea* (stârc

cenușiu), *Ardeola ralloides* (stârc galben), *Athene noctua* (cucuvea), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Buteo buteo* (șorecar), *Caprimulgus europaeus* (păpăludă), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraji albi), *Chlidonias leucopterus* (chirighiță cu aripi albe),

Chlidonias niger (chirighiță neagră), *Coracias garrulus* (dumbrăveancă), *Corvus corax* (corb), *Delichon urbica* (lăstun de casă), *Dendrocopos major* (ciocănițoarea pestriță mare), *Dendrocopos minor* (ciocănițoarea pestriță mică), *Erithacus rubecula* (măcăleandru), *Falco cherrug* (șoim dunărean), *Falco naumanni*

(vânturel mic), *Falco peregrinus* (șoim călător), *Falco subbuteo* (șoimul rândunelelor), *Gallinula chloropus* (găinușă de baltă), *Gelochelidon nilotica* (pescărița râzătoare), *Haemantopus ostralegus* (scoicar), *Himantopus himantopus* (piciorong), *Ixobrychus minutus* (stârc pitic), *Lanius excubitor* (sfrâncioc mare), *Larus canus* (pescăruș sur), *Larus genei* (pescăruș rozalb), *Larus melanocephalus* (pescăruș cu cap negru), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Netta rufina* (rață cu ciuf), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Oriolus oriolus* (grangur), *Asio otus* (ciuf de pădure), *Oxyura leucocephala* (rață cu cap alb), *Passer hispaniolensis* (vrabie negricioasă), *Pelecanus crispus* (pelican creț), *Pelecanus onocrotalus* (pelican comun), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Plegadis facinellus* (țigănuș), *Rallus aquaticus* (cârstel de baltă), *Riparia riparia* (lăstun de mal), *Sterna caspia* (pescăriță mare), *Sterna hirundo* (chiră de baltă), *Strix aluco* (huhurez mic), *Sturnus roseus* (lăcustar), *Upupa epops* (pupăză), *Vanellus vanellus* (nagăț).

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Situl Natura 2000 ROSPA0021 Ciocănești- Dunăre (incluzând rezervația naturală IV.21 Ostrovul Ciocănești)

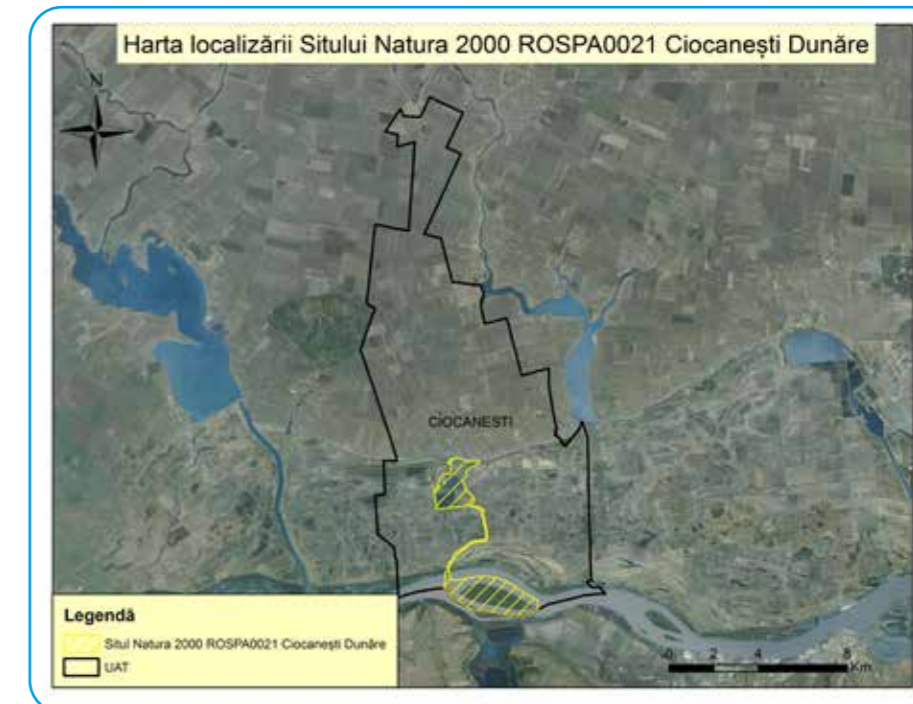
Situl Natura 2000 ROSPA0021 Ciocănești-Dunăre este arie de protecție specială avifaunistică, declarată prin HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică, parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată prin HG nr. 971/2011.

Situl cuprinde arealul fermei Boianu, formată din 12 bazine mici, înconjurată de diguri și canale, vegetație submersă abundentă; pe canale există fâșii înguste de stuf și alte plante palustre emerse. În împrejurimi se întind pășuni, culturi agricole, plantații de plop. La o distanță de cca. 3km pe malul Dunării, spre sud, există o pădure de luncă. ROSPA0021 Ciocănești-Dunăre are o suprafață de 801 ha, conform Formularului standard din 2016.

Situl este important mai ales datorită populațiilor cuibăritoare de piciorong (*Himantopus himantopus*), stârc roșu (*Ardea purpurea*) și egreta mică (*Egretta garzetta*), iar în perioada de migrație aici pot fi găsite numeroase specii de rațe, găște și pelicani creți.

Desemnarea zonei ca Arie de Protecție Specială Avifaunistică a fost realizată în scopul conservării următoarelor specii de păsări: *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Acrocephalus arundinaceus* (lăcar mare), *Acrocephalus schoenobaenus* (lăcar de rogoz), *Acrocephalus scirpaceus* (lăcar de lac), *Anas acuta* (rață sulțar), *Anas clypeata* (rață lingurar), *Anas crecca* (rață mică), *Anas penelope* (rață fluierătoare), *Anas platyrhynchos* (rață mare), *Anas querquedula* (rață cârâitoare), *Anas strepera* (rață pestriță), *Anser albifrons*

(gârliță mare), *Anser anser* (gâscă de vară), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Ardea purpurea* (stârc roșu), *Ardeola ralloides* (stârc galben), *Aythya ferina* (rață cu cap castaniu), *Aythya fuligula* (rață moțată), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Branta ruficollis* (gâscă cu piept roșu), *Calidris alpina* (fugaci de țârm), *Carduelis cannabina* (cânepar), *Charadrius alexandrinus* (prundăraș de sărătură), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraji albi), *Chlidonias niger* (chirighiță neagră), *Ciconia ciconia* (bar-

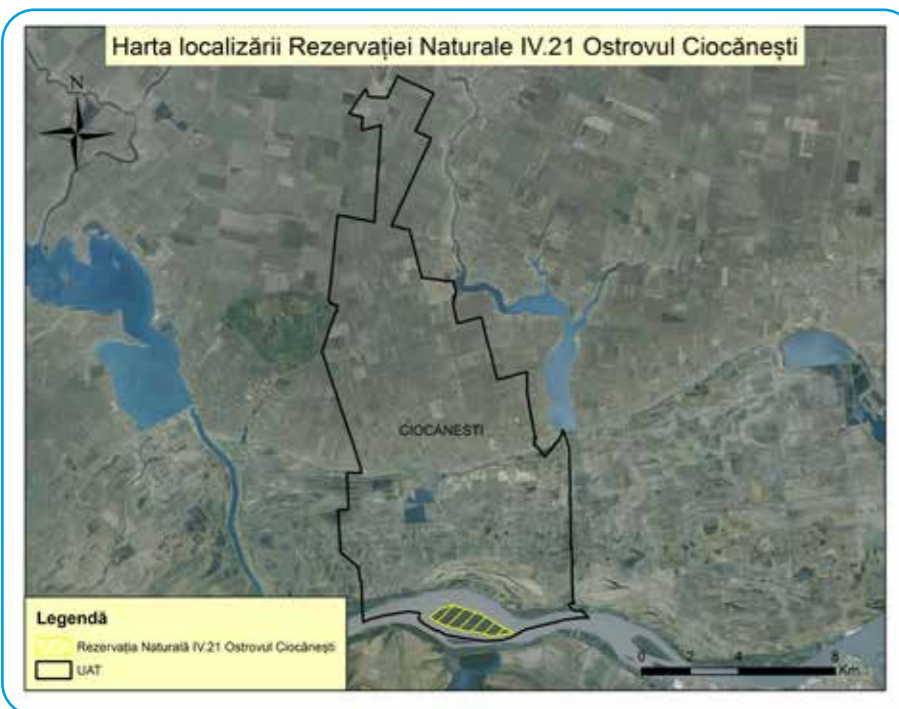
Situl Natura 2000 ROSPA0021 Ciocănești-Dunăre (incluzând rezervația naturală IV.21 Ostrovul Ciocănești)

ză albă), *Cuculus canorus* (cuc), *Cygnus cygnus* (lebedă de iarnă), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Delichon urbica* (lăstun de casă), *Egretta alba* (egretă mare), *Egretta garzetta* (egretă mică), *Erithacus rubecula* (măcăleandru), *Fringilla coelebs* (cinteză), *Fulica atra* (lișița), *Himantopus himantopus* (piciorong), *Ixobrychus minutus* (stârc pitic), *Larus cachinnans* (pescăruș pontic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Limosa limosa* (sitar de mal), *Locustella luscinioides* (grelușel de stof), *Mergus albe-*

llus (ferestraș), *Merops apiaster* (prigoare), *Milvus migrans* (gaie neagră), *Motacilla alba* (codobatură albă), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Numenius arquata* (culic mare), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Pelecanus crispus* (pelican creț), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Philomachus pugnax* (bătăuș), *Platalea leucorodia* (lopătar), *Plegadis falcinellus* (țigănuș), *Podiceps cristatus* (corcodel mare), *Porzana porzana* (creșteț pestrîț),

Recurvirostra avosetta (ciocîn-tors), *Riparia riparia* (lăstun de mal), *Sterna albifrons* (chiră mică), *Sterna hirundo* (chiră de baltă), *Sturnus vulgaris* (graure), *Tachybaptus ruficollis* (corcodel mic), *Tadorna tadorna* (călifar alb), *Tringa glareola* (fluierar de mlaștină), *Tringa totanus* (fluierar cu picioare roșii).

Rezervația naturală IV.21 Ostrovul Ciocănești (207 ha) a fost reglementată/declarată prin HG 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone. Este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN, reprezentând o arie de protecție specială avifaunistică ce vizează aceleași specii întâlnite și în Rezervația naturală IV.20. Ostrovul Haralambie.

Situl Natura 2000 ROSPA0055 Lacul Gălățui

Gălățui este un lac de acumulare din județul Călărași, Muntenia, România, în lunca Dunării. Are o suprafață de aproximativ 814 ha, fiind alimentat cu apă din fluviul Dunărea și din izvoare proprii. Este utilizat pentru irigații și pescuit. A fost declarat sit Natura 2000 prin Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată prin HG nr. 971/2011.

Acest sit găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate:

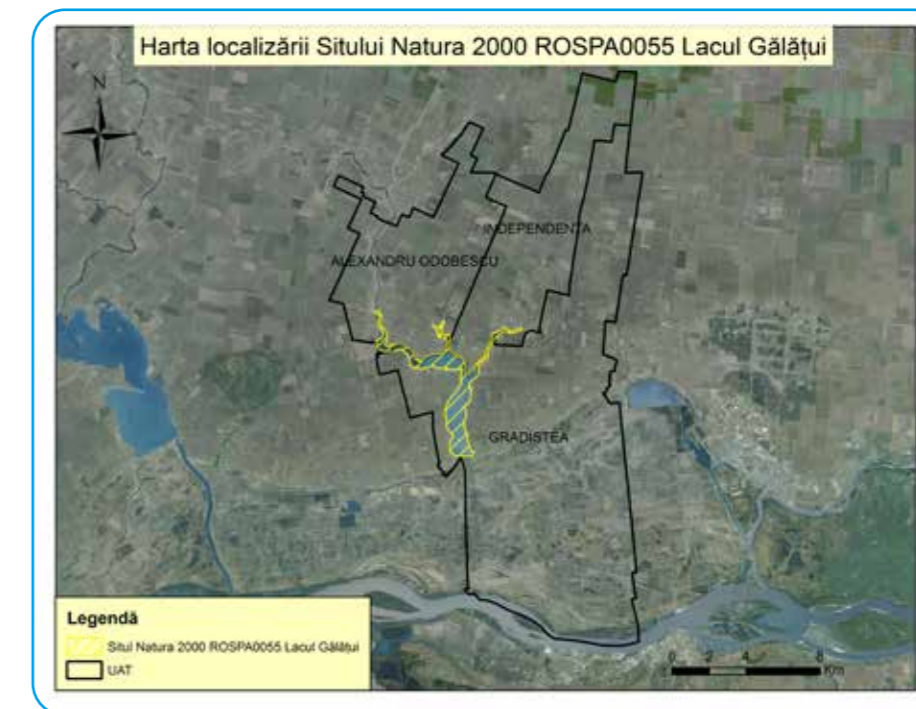
- 16 specii din anexa II a Directivei Păsări;
- 61 alte specii migratoare, listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (Bonn);
- 3 specii periclitare la nivel global.

Situl este important pentru populațiile cuibăritoare ale speciilor: rața roșie (*Aythya nyroca*), stârcul pitic (*Ixobrychus minutus*), chirighita cu obraz alb (*Chlidonias hybridus*), chiră de balta (*Sterna hirundo*), pescărușul albastru (*Alcedo atthis*), buhaiul de baltă (*Botaurus stellaris*).

În perioada de migrație aici pot fi găsiți pelicanul creț (*Pelecanus crispus*), stârcul galben (*Ardeola ralloides*), cormoranul mic (*Phalacrocorax pygmaeus*), egreta mică (*Egretta garzetta*) și egreta mare (*Egretta alba*), situl găzduind peste 20.000 de exemplare de păsări de baltă.

Desemnarea zonei ca Arie de Protecție Specială Avifaunistică a fost realizată în scopul conservării următoarelor specii de păsări: *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Acrocephalus arundinaceus* (lăcar

mare), *Acrocephalus palustris* (lăcar de mlaștină), *Acrocephalus schoenobaenus* (lăcar de rogoz), *Acrocephalus scirpaceus* (lăcar de lac), *Actitis hypoleucos* (fluierar de munte), *Alauda arvensis* (ciocârlie), *Alcedo atthis* (pescăruș albastru), *Anas acuta* (rață sulțar), *Anas clypeata* (rață lingurar), *Anas crecca* (rață mică), *Anas platyrhynchos* (rață mare), *Anas querquedula* (rață cârâitoare), *Anser albifrons* (gârlită mare), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Ardeola ralloides* (stârc galben), *Aythya ferina* (rață cu

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Situl Natura 2000 ROSPA0055 Lacul Gălățui

cap castaniu), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Bucephala clangula* (rață sunătoare), *Buteo buteo* (șorecar), *Buteo lagopus* (șorecar încălțat), *Carduelis cannabina* (cânepar), *Carduelis carduelis* (sticlete), *Carduelis chloris* (florinte), *Carduelis spinus* (scatiu), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraji albi), *Chlidonias leucopterus* (chirighiță cu aripi albe), *Chlidonias niger* (chirighiță neagră), *Ciconia ciconia* (barză albă), *Circus aeruginosus* (erete de stuf), *Coccythraus-*

tes coccythraustes (botgros), *Coturnix coturnix* (prepeleță), *Cuculus canorus* (cuc), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Delichon urbica* (lăstun de casă), *Egretta alba* (egretă mare), *Egretta garzetta* (egretă mică), *Falco subbuteo* (șoimul rândunelelor), *Falco tinnunculus* (vânturel roșu), *Fringilla coelebs* (cinteză), *Fringilla montifringilla* (cinteză de iarnă), *Fulica atra* (lișița), *Gallinago gallinago* (becațină), *Gallinula chloropus* (găinușă de baltă), *Hirundo rustica* (rândunică), *Ixobrychus minutus* (stârc

pitic), *Lanius excubitor* (sfrâncioc mare), *Larus cachinnans* (pescăruș pontic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Locustella naevia* (grelușel pătat), *Mergus merganser* (ferestraș mare), *Merops apiaster* (prigoare), *Miliaria calandra* (presură sură), *Motacilla alba* (codobatură albă), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Pelecanus crispus* (pelican creț), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Phylloscopus collybita* (Pitulice de munte), *Phylloscopus sibilatrix* (pitulice sfârâitoare), *Podiceps cristatus* (corcodel mare), *Rallus aquaticus* (cârstel de baltă), *Remiz pendulinus* (pițigoi pungar), *Riparia riparia* (lăstun de mal), *Saxicola rubetra* (mărăcinar), *Saxicola torquata* (mărăcinar negru), *Serinus serinus* (cănăraș), *Sterna hirundo* (chiră de baltă), *Sturnus vulgaris* (graur), *Tachybaptus ruficollis* (corcodel mic), *Tringa nebularia* (fluierar cu picioareverzi), *Tringa ochropus* (fluierar de zăvoi), *Tringa totanus* (fluierar cu picioare roșii), *Vanellus vanellus* (nagăț).

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Situl Natura 2000 ROSPA0105 Valea Mostiștea

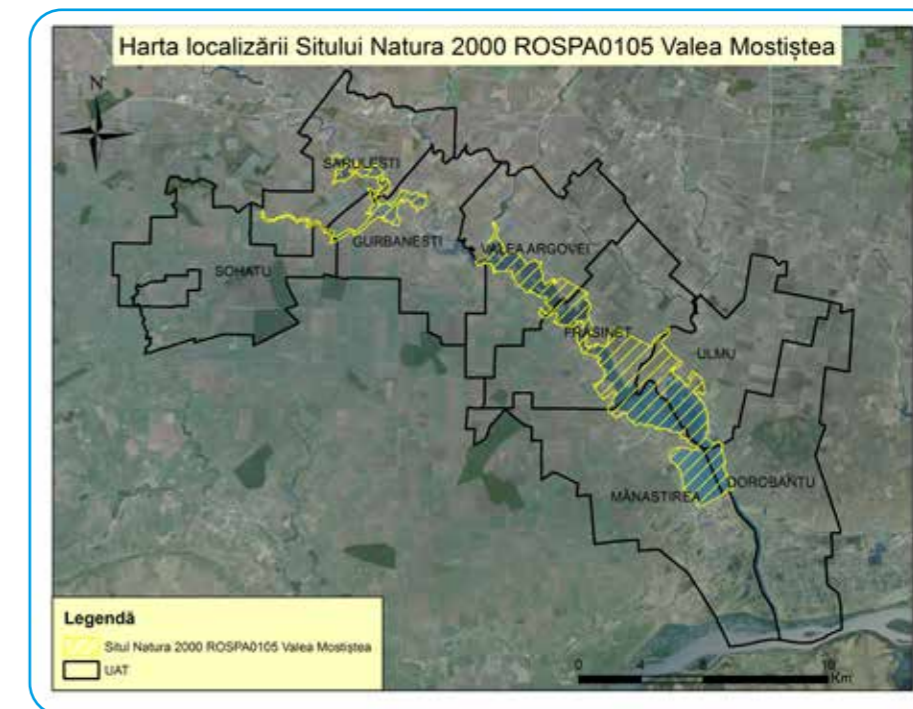
ROSPA0105 Valea Mostiștea (6.614 ha) este situată în partea central sudică a Câmpiei Române, în județul Călărași, pe valea Mostiștea, în aval de Comuna Gurbănești, în dreptul comunelor Frăsinet și Mânăstirea pe malul drept, respectiv Valea Argovei, Ulmu și Dorobanțu pe malul stâng. Accesul se face prin localitățile aflate în imediata apropiere a lacului.

Situl a fost declarat conform HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată prin HG nr. 971/2011.

Desemnarea zonei ca Arie de Protecție Specială Avifaunistică a fost realizată în scopul conservării următoarelor specii de păsări: *Acrocephalus arundinaceus* (lăcar mare), *Acrocephalus scirpaceus* (lăcar de lac), *Actitis hypoleucos* (fluierar de munte), *Alauda arvensis* (ciocârlie), *Alcedo atthis* (pescăruș albastru), *Actitis hypoleucos* (fluierar de munte), *Anas acuta* (rață sulțar), *Anas clypeata* (rață lingurar), *Anas crecca* (rață mică), *Anas penelope* (rață fluierătoare), *Anas platyrhynchos*

(rață mare), *Anas querquedula* (rață cârâitoare), *Anas strepera* (rață pestriță), *Anser albifrons* (gârliță mare), *Anthus campestris* (fâșă de câmp), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Ardea purpurea* (stârc roșu), *Ardeola ralloides* (stârc galben), *Aythya ferina* (rață cu cap castaniu), *Aythya fuligula* (rață moțată), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Branta ruficollis* (gâscă cu piept roșu), *Buteo rufinus* (șorecar mare), *Calidris minuta* (fugaci mic), *Calidris temminckii* (fugaci),

Carduelis cannabina (cânepar), *Carduelis carduelis* (sticlete), *Carduelis chloris* (florinte), *Carduelis spinus* (scatiu), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraji albi), *Ciconia ciconia* (barză albă), *Ciconia nigra* (barza neagră), *Circus galli-cus* (șerpar), *Circus aeruginosus* (erete de stuf), *Circus cyaneus* (erete vânăt), *Coracias garrulus* (dumbrăveancă), *Cuculus canorus* (cuc), *Cygnus cygnus* (lebedă de iarnă), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Delichon urbica* (lăstun

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Situl Natura 2000 ROSPA0105 Valea Mostiștea

de casă), *Egretta alba* (egretă mare), *Egretta garzetta* (egretă mică), *Falco columbarius* (șoim de iarnă), *Falco peregrinus* (șoim călător), *Falco subbuteo* (șoimul rândunelelor), *Falco tinnunculus* (vânturel roșu), *Fulica atra* (lișița), *Galerida cristata* (ciocârlan), *Gallinula chloropus* (găinușă de baltă), *Gavia arctica* (cufundar polar), *Haliaeetus albicilla* (codalb), *Himantopus himantopus* (piciorong), *Hirundo rustica* (rândunică), *Ixobrychus minutus* (stârc pitic), *Lanius collurio* (sfrâncioc roșiatic), *Lanius minor*

(sfrâncioc cu frunte neagră), *Larus cachinnans* (pescăruș pontic), *Larus melanocephalus* (pescăruș cu cap negru), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Limosa limosa* (sitar de mal), *Locustella luscinioides* (grelușel de stof), *Merops apiaster* (prigoare), *Miliaria calandra* (presură sură), *Motacilla alba* (codobatură albă), *Motacilla flava* (codobatură galbenă), *Numenius arquata* (culic mare), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Oenanthe oenanthe* (pietrar sur), *Oriolus oriolus* (grangur), *Pelecanus crispus*

(pelican creț), *Pelecanus onocrotalus* (pelican comun), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Philomachus pugnax* (bătăuș), *Platalea leucorodia* (lopătar), *Plegadis falcinellus* (ți-gănuș), *Pluvialis apricaria* (ploier auriu), *Remiz pendulinus* (pițigoi pungar), *Riparia riparia* (lăstun de mal), *Sterna caspia* (pescăriță mare), *Sterna hirundo* (chiră de baltă), *Sturnus vulgaris* (graur), *Sylvia nisoria* (silvie porumbacă), *Tachybaptus ruficollis* (corcodel mic), *Tadorna tadorna* (călifar alb), *Tringa erythropus* (fluierar negru), *Tringa glareola* (fluierar de mlaștină), *Tringa nebularia* (fluierar cu picioare verzi), *Tringa ochropus* (fluierar de zăvoi), *Tringa stagnatilis* (fluierar de lac), *Tringa totanus* (fluierar cu picioare roșii), *Upupa epops* (pupăză), *Vanellus vanellus* (nagăț).

ARIILE NATURALE PROTEJATE VIZATE DE PROIECT

Situl Natura 2000 ROSPA0136 Oltenița - Ulmeni

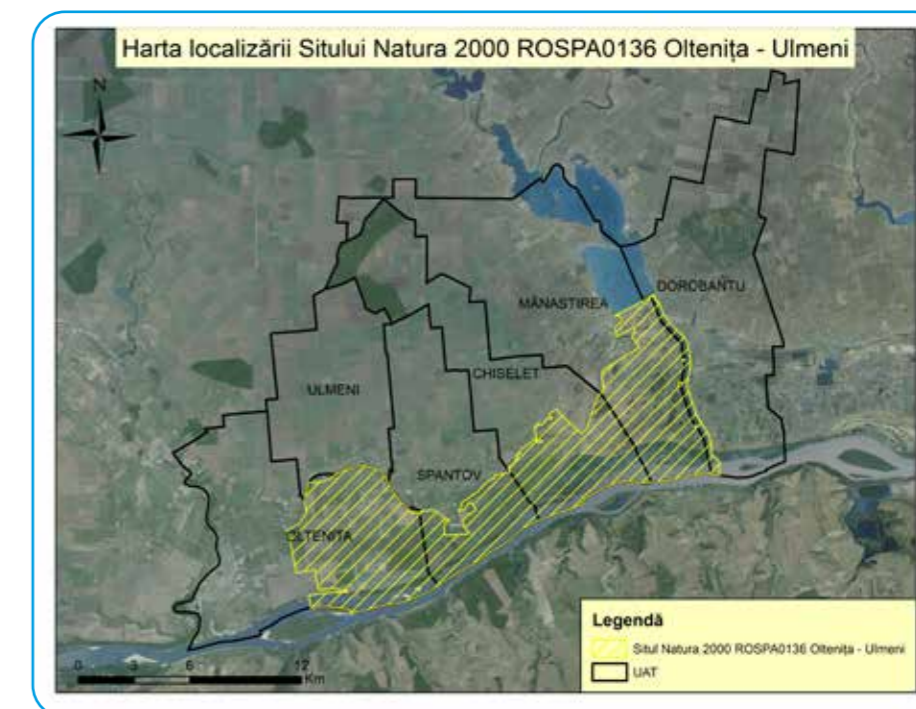
Limita sudică a sitului (cu o suprafață totală de 12.405 ha) urmărește granița de stat cu Bulgaria între kilometrul 401 în aval și kilometrul 425 în amonte. Situl cuprinde atât suprafața reprezentată de cursul Dunării cât și ostroavele din această zonă. Situl se extinde spre nord, incluzând și terenurile agricole ce fac parte din incinta îndiguită Surlarii-Dorobanțu (din sudul localităților Ulmeni-Spațov-Mănăstirea).

Întreaga zonă este străbătută de rețeaua de canale ale amenajării funciare folosite în drenarea și inundarea terenurilor. Canalele păstrează în general apă pe întreaga perioadă a anului, reprezentând un habitat favorabil de hrănire pentru populațiile de păsări acvatice atât în perioadele de migrație cât și în sezonul estival. În perioadele când nivelul Dunării este ridicat (în general primăvara și toamna), terenurile agricole sunt inundate, apa staționând până la 40-50 zile pe an. Terenurile agricole inundate găzduiesc în perioadele de migrație populații importante de păsări acvatice. Evacuarea apei din incintă se face prin intermediul stațiilor de pompare. În perioadele în care

nivelul Dunării este scăzut, bancurile de nisip care apar în zonele de depunere ale fluviului sunt zone importante de aglomerare pentru exemplarele de *Pelecanus crispus*, adăpostind în anumite perioade cel puțin 1% din populația Europeană a speciei.

Desemnarea zonei ca Arie de Protecție Specială Avifaunistică a fost realizată în scopul conservării următoarelor specii de păsări: *Anser albifrons* (gârliță mare), *Anser anser* (gâscă de vară), *Ardeola ralloides* (stârc

galben), *Aythya nyroca* (rață roșie), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Chlidonias hybridus* (chirighiță cu obraji albi), *Ciconia ciconia* (barză albă), *Circus macrourus* (erete alb), *Coracias garrulus* (dumbrăveancă), *Larus minutus* (pescăruș mic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Pelecanus crispus* (pelican creț), *Philomachus pugnax* (bătăuș), *Platalea leucorodia* (lopătar), *Sterna albifrons* (chiră mică), *Sterna hirundo* (chiră de baltă).

IMPORTANȚA ZONELOR UMEDE

IMPORTANȚA ZONELOR UMEDE

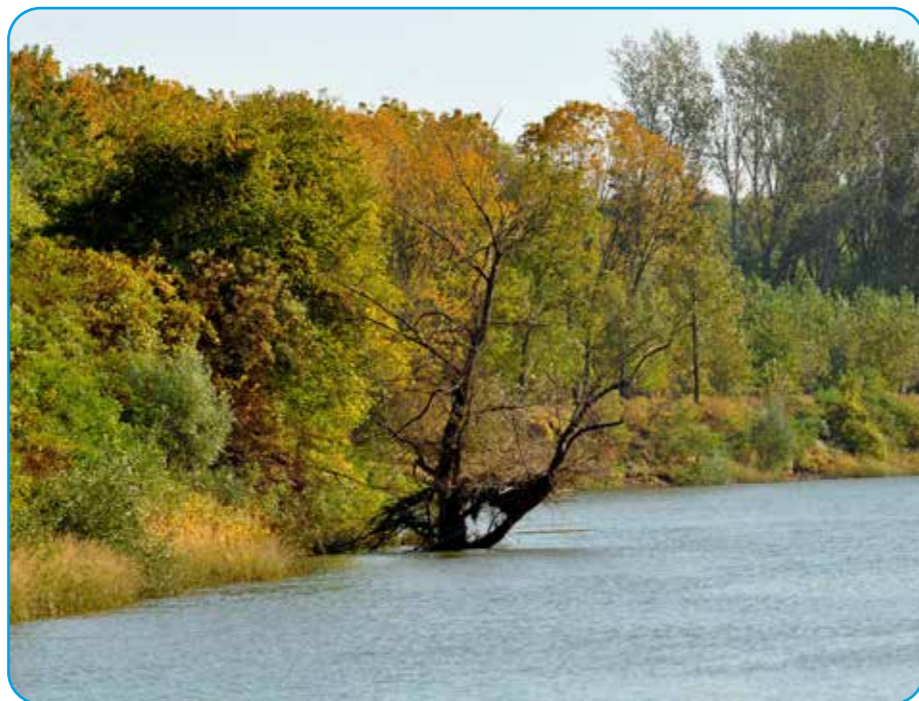
Bălțile, lacurile, râurile, stu-fărișul, păpurișul, mlaștinile cu rogoz, fânețele umede și alte suprafețe cu apă mică ce se găsesc în zona proiectului reprezintă habitate foarte importante pentru speciile de păsări de interes european care au stat la baza includerii în Rețeaua Natura 2000.

Zonele umede sunt unele dintre mediile naturale cele mai productive din lume, ce furnizează apă și produse primare de care depind nenumărate specii de plante și animale. În zonele umede se găsesc concentrații de: păsări, mamifere, amfibieni, pești și nevertebrate.

Astfel, zonele umede de apă dulce dețin peste 40% din speciile planetei și 12% din totalul speciilor de animale.

Păsările depind de zonele umede pentru hrănire, cuibărire, reproducere și adăpost. În absența acestora, populația de păsări de pe teritoriul Sitului Natura 2000 s-ar reduce dramatic.

Pe lângă asigurarea hranei, păsările au nevoie să-și construiască cuibul, pentru a-și depune

și cloți ouăle și a-și crește puii. Majoritatea speciilor de păsări sălbatice, cum ar fi cormoranii, egretele și stârcii, își construiesc cuibul în stuf sau în arborii mai înalți de pe malul apelor.

Formațiunile stuficole fixe și mobile (denumite popular plauri, sau cocioace) sunt foarte importante pentru păsări, deoarece acestea preferă zonele izolate pentru siguranța cuiburilor și pentru că pot găsi aici multiple modalități de adăpostire. Se pot ascunde și camufla în stuf, scăpând atât de potențialii prădători cât și de razele puternice ale soarelui. În zonele stuficole întinse, cu dimensiuni de peste 1 ha, se pot găsi ochiuri de apă,

care în iernile mai blânde nu îngheață, iar păsările le folosesc pentru a-și asigura hrana.

Păsările limicole (sau de mâl) pot fi observate în zonele umede cu ape mici, unde aceste păsări se hrănesc. Ele sondează substratul cu ciocul subțire și ascuțit, căutându-și hrana formată din diverse nevertebrate acvatice, moluște, viermi, mormoloci și peștișori.

Pentru păsările care folosesc situl în perioada de pasaj/migrație este important să găsească condiții bune de hrănire și adăpost în drumul lor lung de mii de km.

Principalele servicii oferite de ecosistemele din zonele umede sunt:

Apa aflată în zonele umede reîncarcă în timp sursele de apă subterane (acviferul)

În zona noastră, alimentarea cu apă potabilă se realizează aproape în totalitate din surse subterane prin puțuri de adâncime medie (18-20m) sau mare (60-100m). Atunci când vom bea apă de la fântână sau de la robinet trebuie să facem neapărat legătura cu cantitatea și calitatea apelor aflate la suprafață și să le protejăm cum știm noi mai bine.

Zonele umede au adesea un rol important în controlul inundațiilor

Viiturile sunt fenomene periodice bine cunoscute la noi. Cantitățile mari de precipitații care cad într-o perioadă scurtă produc creșterea bruscă a nivelului apelor și pot provoca pagube serioase. Zonele umede preiau o parte din aceste ape, le răspâdesc pe suprafețe mai mari și astfel pot contribui la reducerea simțitoare a puterii distructive a inundațiilor.

De asemenea, vegetația zonelor umede joacă un rol important în încetinirea curgerii apelor.

Un studiu recent relevă faptul că numai 0,4 ha de zonă umedă poate stoca peste 6.000 mc de apă din precipitații abundente. Totodată, zonele umede au un rol important în stabilizarea malurilor, reducând eroziunea acestora.

Extinderea zonelor agricole și a celor de locuit în detrimentul zonelor umede a diminuat capacitatea acestora de a stăvili

inundațiile. Realizarea de bariere și amenajări hidrotehnice a eliberat terenuri care au fost folosite în scopuri agricole sau rezidențiale acestea crescând riscurile în cazul unor inundații. Reconstrucția ecologică a zonelor umede pentru combaterea inundațiilor reprezintă deja o soluție pentru multe din țările Uniunii Europene. Deci în cazul regiunii noastre, unde avem întinse zone umede, este important să le protejăm pentru a ne asigura împotriva inundațiilor și a evita pierderi dezastruoase.

Plantele și nămolul zonelor umede au un rol foarte important în purificarea apelor
Zonele umede acționează ca un filtru și rețin sedimentele (particule solide de variate mărimi care plutesc în masa apei). Sedimentele preiau o parte din substanțele toxice transportate de apă și reduc cantitatea de poluanți spre aval. Bacteriile, plantele superioare din zonele umede rețin și prelucrează o bună parte a compușilor de azot și fosfor (cunoscute sub denumirea de nutrienți). Concentrația acestor substanțe, provenite din ape uzate sau din zone agricole, poate atinge valori ridicate producând fenomenul numit eutrofizare (înflorirea apelor).

Zonele umede diminuează manifestările extreme urmare a schimbărilor climatice
Acestea au rolul de zone tampon și în cazul manifestărilor extreme cu intensități și frecvențe din ce în ce mai mari, ca urmare a schimbărilor climatice.

Produsele oferite de zonele umede sunt foarte valoroase, acestea fiind adevărate supermarket-uri biologice: pește, stuf, zone de hrănire pentru animale.

Zone adecvate pentru recreere și turism
Frumusețea naturală și bogăția de păsări și plante fac din zonele umede destinații potrivite pentru activitățile turistice care pot aduce venituri importante.

Pe suprafața bălților și lacurilor pot fi organizate ferme piscicole
Dispariția în ultimii 50 de ani a unui număr mare de zone umede naturale, în special din lunca Dunării și a marilor râuri, prin realizarea de lucrări de desecare și regularizare a cursurilor, a determinat o concentrare a păsărilor acvatice în puținele zone cu apă existente. De aceea, heleșteiele, ca habitate seminaturale, constituie unul dintre puținele refugii pentru păsările de baltă din zonele de câmpie.

Zona proiectului cuprinde 4 tipuri de habitate de interes comunitar care asigură condiții prielnice unui număr foarte mare de specii faunistice.

Râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodium rubri* și *Bidention* - 3270

- acest tip de habitat poate fi întâlnit la marginea cursurilor râurilor și al pâraielor de la câmpie până în etajul montan inferior, una dintre caracteristicile sale fiind speciile de buruieni care preferă niveluri ridicate de azot în sol (de la cantitatea mare de substanțe organice acumulate, numite plante nitrofile) și excesul de apă. Printre speciile edificatoare se numără loboda roșie (o specie relativ

rară în România), loboda hibridă, dentița (*Bidens sp.*), poligonumul de apă, holera cu frunza lată, iarba creasta cocoșului (*Echinochloa sp.*), gălbeneaua austriacă, veronica de apă, piciorul cocoșului scelerat, coada vulpii de apă. Primăvara și la începutul verii, acest habitat de maluri nămolose se prezintă fără niciun fel de vegetație (ea dezvoltându-se mai târziu în timpul anului).

TIPURILE DE HABITATE VIZATE DE PROIECT

Lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition* - 3150

- reprezintă un habitat acvatic caracterizat de lacuri și bălți puternic eutrofizate (suprasaturate în nutrienți) cu o descompunere activă a resturilor organice, apă tulbură și adesea cu un miros neplăcut. Este foarte larg răspândit în lunca și Delta Dunării, dar și în toate arealele de câmpie și colinare din țară. În funcție de vegetația care se instalează, pot fi diferențiate mai multe variante ale acestui habitat: comunitățile plutitoare de lintiță (mică, trisulcă, wolffia) care alcătuiesc covoare de culoare verde deschis, adesea continue, la suprafața bălților; comunitățile de ferigute plutitoare (*Salvinia sp.*, *Marsilea sp.*, *Azolla sp.*); bălțile cu *Riccia*. De multe ori, aceste asociații de

plante plutitoare pot fi văzute laolaltă în aceleași areale, sub formă de mozaic. Tot în acest habitat apar și asociații de plante fixate de mărul de pe fundul apei, cu foarfeca bălții, iarba broaștei, otrățelul de baltă (plantă carnivoră), săgeata apei și altele, în care adesea se află și populații de nuferi albi și galbeni. Aceste habitate aveau o funcție deosebit de importantă în reglarea inundațiilor râurilor mari de câmpie și ale Dunării, însă în urma îndiguirilor suprafețele ocupate de acestea s-au redus foarte mult. Una dintre consecințe a fost reducerea drastică a populațiilor multor păsări de baltă care găseau în aceste habitate importante locuri de hrănire.

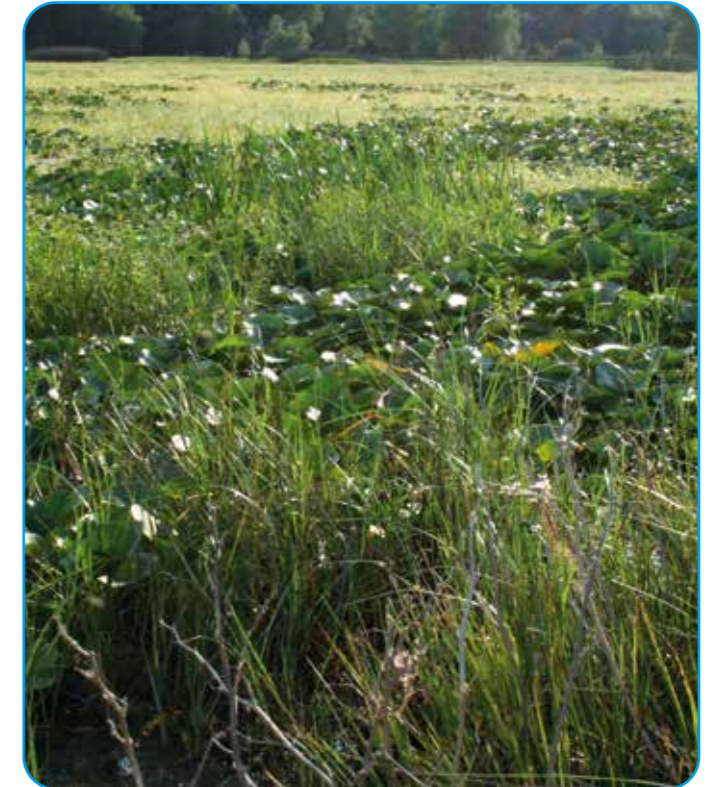

TIPURILE DE HABITATE VIZATE DE PROIECT

Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoeto-Nanojuncetea* - 3130

reprezintă un habitat caracterizat de o vegetație scundă dominată de rogozuri de talie joasă la marginea lacurilor, bălților sau pe malurile râurilor cu scurgere lentă, adesea apărând în zone care se usucă temporar la suprafață în timpul verii. Se dezvoltă pe sedimente fine de tipul mărurilor sau nisipurilor, sărace în nutrienți. Printre speciile dominante de rogozuri se numără cele din genul *Cyperus* (sau papirusul), alături de pipirigul broaștei râioase, pipirigul bulbos, pipirigelul acicular, buzduganul bălții pitic, scirpusul setaceu, părpiatul (gnafaliul) de baltă, limosella, piciorul coco-

șului cu flori laterale, țintaura pitică, pe alocuri apărând și o specie deosebit de rară, *Caldesia*. Este important de menționat că acest habitat are un rol deosebit în reglarea eroziunii malurilor prin atenuarea curenților de apă la viituri, reglarea regimului sedimentării și a vitezei apei, asigurând în același timp adăpost și locuri de hrănire pentru multe specii de pești, păsări și nevertebrate. În plus, habitatul îndeplinește o importantă funcție de interfață între habitatele de uscat și cele de apă dulce.

**Pajiști de altitudine joasă
(*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) - 6510.**

- acest tip de habitat cuprinde fânețe bogate în specii valoroase din punct de vedere furajer prezente de la câmpie până în etajul montan inferior, edificate de ovăscior (*Arrhenatherum*), un gramineu înalt specific solurilor bogate în nutrienți, cu un regim echilibrat al umidității. Aceste pajiști exploatate extensiv sunt bogate în specii de plante cu flori ce nu sunt cosite înainte ca gramineele să înflorească, cosirea executându-se numai o dată sau de două ori pe an. Fânețele cu ovăscior, foarte

valoroase din punct de vedere economic, sunt în plină floare în perioada mai-iunie. Alături de specia dominantă se găsesc numeroase alte specii: firuța de livezi, păiușul de livezi, sipica roz, sipica albă, barba țapului orientală, garofița comună, ovăsciorul auriu, anasonul sălbatic mare, pesma frigiană, barba lupului, margareta comună, morcovul sălbatic, clopoțelul patul, capul călugărului hispid, inul galben, nalba de pădure.

Aria proiectului cuprinde numeroase specii faunistice. În continuare sunt prezentate câteva specii reprezentative ale mamiferelor, amfibienilor, reptilelor și peștilor din zonă, secțiunea încheindu-se cu cea mai bogată categorie, cea a păsărilor.

Mamifere

Vidra este un mamifer acvatic ce poate fi întâlnit în toate marile bazine hidrografice din România. Lungimea corpului ajunge la 90 cm, iar greutatea variază între 8 și 15 kg.

Trupul vidrei este adaptat legilor hidrodinamicii, coada fiind folosită la înaintat și cârmuit. Degetele sunt unite de o membrană interdigitală, ajutând foarte mult la înot și propulsat. În apă, pe distanțe scurte, poate atinge viteza de 12 km/h. De obicei o scufundare durează între 20 și 50 de secunde, dar la nevoie poate rămâne sub apă până la patru minute.

Prezența vidrei este strâns legată de existența resurselor de hrană – locurile bogate în pește atrag vidra până sus la munte, la peste 1500 de metri, în preajma pâraielor cu păstrăvi. Principalul sortiment de hrană pentru vidră îl reprezintă peștele, la care se adaugă raci, amfibieni, melci, insecte, și chiar păsări și mamifere mici.

Cu toate că poate fi văzută și ziua, vidra este un animal crepuscular și nocturn. Trăiește solitar sau cel mult în grupe de familii.

Lutra lutra (vidra)

Amfibieni și reptile

Dintre amfibieni și reptile, în zona proiectului notăm prezența mai multor specii importante, 4 dintre acestea fiind descrise în continuare. Deși brotăcelul de copac nu este o specie de interes comunitar, acesta este menționat în Formularul standard pentru caracterizarea rezervației naturale Ostrovul Haralambie.

Bombina bombina (izvoarașul cu burta roșie)

Numele genului și al speciei provine din limba latină: *bombus* = a scoate sunete stridente, aceasta fiind o caracteristică a sunetelor de împerechere ale masculilor speciilor genului. Cu o lungime de 40-50 mm, este o broască de dimensiuni mici. Are puțini dușmani, grație glandelor veninoase din negii pielii care secretă un lichid alb, vâscos, cu miros acid, iritant. Abdomenul viu colorat servește drept avertizare. Este totuși vânat cu succes de șerpii de apă. Specie acvatică și socială, petrece mult timp plutind cu picioarele la suprafața apei. La cel mai mic pericol se ascunde în mlașca de pe fundul apei. Vânează și pe uscat, mai ales noaptea și după ploaie. Se hrănește cu insecte, melci mici și viermi. Reproducerea începe prin aprilie, primele ponte apărând chiar la sfârșitul lunii aprilie. Perioada de reproducere poate dura câteva luni, iar o femelă poate depune ponte de 2-3 ori pe an.

Hylla arborea (brotăcelul de copac)

- este o verigă importantă în lanțul trofic: ouăle și larvele reprezintă o valoroasă sursă de hrană pentru pești și puietii acestora, țestoase, păsări sau insecte. Adultul este și el vânat de păsări, șerpi și unele specii de pești. Specializat pentru viața arboricolă. Masculii ating o lungime de 32-43 mm, iar femelele ajung la 40-50 mm. Populațiile cele mai numeroase sunt întâlnite în habitatele de câmpie și colinare. Preferă insectele zburătoare; mormolocii consumă alge, dar atacă și mormoloci sau ouăle de amfibieni. Se apără prin homocromism, culoarea corpului brotăcelului fiind asemănătoare cu cea a mediului în care trăiește.

Amfibieni și reptile

Triturus dobrogicus (tritonul dobrogean)

- este cea mai mare specie de triton de pe teritoriul României. Adulții ating o lungime de 11-17 cm. Tritonul are o speranță de viață variabilă: de regulă, nu trăiește mai mult de 10 ani, însă există exemplare care pot atinge și vârsta de 30 de ani, mai ales în captivitate. Specie foarte rară la nivelul țării, apare în zonele de șes, în vecinătatea unor bazine stătătoare mai mari, cu vegetație bogată (lacuri, bălți, cursuri line de apă). Larvele mici se hrănesc până la 90% din raci mici și larve de diptere, iar larvele mari mănâncă în primul rând larvele insectelor acvatice (țânțari, efemeroptere, trichoptere, larve de libelule și coleoptere acvatice).

Emys orbicularis (țestoasa de apă europeană)

Numele genului provine din limba greacă: *emus* sau *emys* = broască țestoasă de apă dulce, iar numele speciei este derivat din limba latină: *orbiculus* = disc, ce face referire la conturul carapacei. Dușmanii naturali ai țestoasei de apă sunt vidra, porcul mistreț, ariciul și cioara, aceștia fiind cu precădere interesați de ouă și pui. De obicei trăiește în apele stătătoare măloase și în cele cu curs liniștit. Preferă locurile însorite de pe marginea apelor, unde se soarește pe vegetație, bușteni sau pietre. Se hrănește cu viermi, melci, insecte acvatice (mai ales larve de diptere), pești, tritoni, mormoloci, broaște. Activitățile de pescuit au un impact negativ asupra acestei specii, accidental sau intenționat unele exemplare fiind ucise.

Pești

Speciile de pești din zona proiectului sunt *Gobio kessleri* (petroc), *Alosa immaculata* (scrumbie de Dunăre), *Cobitis taenia* (zvârlugă), *Gobio albipinnatus* (porcușor de șes), *Gymnocephalus baloni* (ghiborț de râu), *Gymnocephalus schraetzer* (raspar), *Misgurnus fossilis* (țipar), *Pelecus cultratus* (sabița), *Rhodeus sericeus amarus* (boarța), *Umbra krameri* (țigănuș), *Zingel zingel* și *Zingel streber* (fusari). Trei dintre acestea sunt descrise pe scurt mai jos.

Gobio kessleri
(petroc)

Numele genului este cel popular latin pentru guvizi, iar numele speciei este de fapt o dedicație pentru zoologul ucrainean Karl Fedorovich Kessler (1815-1881). Ajunge de obicei la lungimea de 8-10 cm (rar 13 cm). Trăiește în cârduri mari de câteva sute de exemplare, stă nemișcat pe fundul apei, ducând o viață sedentară. Se hrănește mai ales cu diatomee și mici nevertebrate psamofile.

Gymnocephalus baloni
(ghiborț de râu)

Numele genului este format din cuvintele grecești *gymnos* = gol, despuiat și *kephalon* = cap, numele speciei fiind o dedicație pentru zoologul canadian de origine poloneză Eugene Kornel Balon (n. 1930). Are o lungime medie de 8-12 cm, mai rar ajungând la 20 cm. Specie de apă curgătoare, prezentă în porțiunile de deal și de șes ale râurilor. Preferă zonele cu curent mai puternic. Se hrănește cu animale bentonice (care trăiesc pe fundul apei): insecte, larve de insecte, râme, raci, melci, scoici, ocazional consumând și puiet de pește. Se reproduce în perioada martie-mai, o femelă depunând circa 600.000-800.000 de icre/kg corp.

Pelecus cultratus
(sabița)

- bun înotător care trăiește în fluvii și râuri de șes, precum și în multe lacuri mari interioare; frecvent și în limanurile și lacurile litorale, dar și în zonele îndulcite ale mărilor. Comportamentul sabiței este unul activ, înotând între ape sau aproape de suprafață, în cârduri, de obicei pe vârste. Reproducerea are loc în perioada aprilie-iunie, o femelă depunând între 10.000-58.000 de icre (în medie 33.500) în ape puțin adânci. Se hrănește cu plancton, nevertebrate bentonice, insecte aeriene și pești mici.

Păsări

Condițiile prielnice din zona proiectului atrag o multitudine de specii avifaunistice, acestea putând fi clasificate în mai multe grupe în funcție de habitatul preferat și stilul de viață.

Specii de păsări acvatice

Datorită condițiilor prielnice din zona proiectului, aici pot fi întâlnite numeroase păsări acvatice: *Anas acuta* (rața suliițar), *Anas clypeata* (rața lingurar), *Anas crecca* (rața mică), *Anas penelope* (rața fluierătoare), *Anas platyrhynchos* (rața mare), *Anas querquedula* (rața cârâitoare), *Anas strepera* (rața pestriță), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Ardea purpurea* (stârc roșu), *Aythya nyroca* (rața roșetică), *Aythya ferina* (rața cu cap castaniu), *Aythya fuligula* (rața moțată), *Chlidonias hybridus* (chirighița cu obraz alb), *Chlidonias niger* (chirighița neagră), *Cygnus Cygnus* (lebăda de iarnă), *Cygnus olor* (lebăda de vară), *Egretta alba* (egreta mare), *Egretta garzetta* (egreta mică),

Fulica atra (lișița), *Gallinula chloropus* (găinușa de baltă), *Gavia arctica* (cufundar polar), *Haliaeetus albicilla* (vulture codalb), *Larus cachinnans* (pescăruș de Marea Caspică), *Larus melanocephalus* (pescăruș cu cap negru), *Larus minutus* (pescăruș mic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Mergus albellus* (ferestraș mic), *Mergus merganser* (ferestraș mare), *Numenius arquata* (culic mare), *Nycticorax nycticorax* (stârc de noapte), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Recurvirostra avosetta* (avoseta), *Sterna caspia* (pescărița mare), *Sterna hirundo* (chira de baltă).

Ardea cinerea (stârc cenușiu)

Egretta garzetta (egreta mică)

Nycticorax nycticorax (stârc de noapte)

Ardea purpurea (stârc roșu)

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Păsări

Specii de păsări acvatice

Aythya nyroca (rața roșietică)

- La acestea se adaugă și specii de gâște: *Anser albifrons* (gârlița mare), *Anser anser* (gâsca de vară), *Branta ruficollis* (gâsca cu gât roșu).

Larus minutus minutus (pescăruș mic)

- Hrana acestor păsări este diversă, fiind compusă din materie vegetală acvatică (frunze sau alge) și hrană de natură animală (insecte, moluște, crustacee și alte nevertebrate, amfibieni sau pești de talie mică). Hrana de natură vegetală are o pondere mai mică și constă în semințe, rădăcini și rizomi.

Branta ruficollis (gâsca cu gât roșu)

SPECIILE DIN ZONA PROIECTULUI

Păsări

Specii de păsări caracteristice zonelor agricole

Zonele agricole din aria proiectului atrag numeroase specii caracteristice acestui tip de habitat: *Alauda arvensis* (ciocârlie de câmp), *Anthus campestris* (fâsa de câmp), *Coracias garrulus* (dumbrăveanca), *Coturnix coturnix* (prepelița), *Lanius collurio* (sfrâncioc roșietic), *Lanius excubitor* (sfrâncioc mare), *Lanius minor* (sfrâncioc cu frunte neagră), *Locustella naevia* (grelușel pătat), *Meropis apiaster* (prigorie), *Miliaria calandra* (presura sură), *Saxicola rubetra* (mărăcinar mare), *Saxicola torquata* (mărăcinar negru).

Acestea sunt predominant insectivore, hrana constând în nevertebrate (*Orthoptera*, *Isoptera*, *Odonata*, *Mantodea*, *Coleoptera* sau *Mollusca*), precum și semințe; mai rar pot consuma și vertebrate mici (reptile).

Principalele amenințări constau în alterarea și pierderea habitatelor, contaminarea prin produse agricole, alterarea și pierderea de habitat cauzată de schimbările folosirii terenurilor, pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere și de aglomerație, mortalitatea și alte efecte cauzate de prădători, dar și de efectul altor activități antropogene.

Anthus campestris (fâsa de câmp)

Lanius collurio (sfrâncioc roșietic)

Coracias garrulus (dumbrăveanca)

Păsări

Specii de păsări cuibăritoare caracteristice râurilor

Printre speciile cuibăritoare caracteristice râurilor din zona proiectului se numără *Actitis hypoleucos* (fluierar de munte), *Alcedo atthis* (pescărel albastru), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Riparia riparia* (lăstun de mal).

Habitatele preferate de acestea pentru cuibărit sunt reprezentate de pâraie, râuri mici și canale cu maluri abrupte și nisipoase, în care unele specii își sapă cuibul (de ex. pescărelul albastru). Se hrănesc mai ales cu pești mici de apă dulce, insecte acvatice și pești marini. Mai rar consumă și crustacee, moluște, insecte terestre sau amfibieni.

Alcedo atthis (pescărel albastru)

Charadrius dubius dubius (prundăraș gulerat mic)

Riparia riparia (lăstun de mal)

Păsări

Specii de păsări cuibăritoare acvatice și palustre

Această categorie se suprapune parțial cu cea a păsărilor acvatice, cuprinzând speciile *Acrocephalus arundinaceus* (lăcar mare), *Acrocephalus palustris* (lăcar de mlaștină), *Acrocephalus scirpaceus* (lăcar de rogoz), *Actitis hypoleucos* (fluierar de mlaștină), *Alcedo atthis* (pescărel albastru), *Anas platyrhynchos* (rața mare), *Anas querquedula* (rața cârâitoare), *Anas strepera* (rața pestriță), *Ardea cinerea* (stârc cenușiu), *Ardea purpurea* (stârc roșu), *Ardeola ralloides* (stârc galben), *Aythya nyroca* (rața roșietică), *Aythya ferina* (rața cu cap castaniu), *Botaurus stellaris* (buhai de baltă), *Charadrius alexandrinus* (prundăraș de sărătură), *Charadrius dubius* (prundăraș gulerat mic), *Chlidonias hybridus* (chirighița cu obraz alb), *Chlidonias leucopterus* (chirighița cu aripi albe), *Circus aeruginosus* (erete de stuf), *Cygnus olor* (lebedă de vară), *Egretta alba* (egreta mare), *Egretta garzetta* (egreta mică), *Fulica atra* (lișița), *Gallinula chloropus* (găinușa de baltă), *Himantopus himantopus* (piciorong), *Ixobrychus minutus* (stârc pitic), *Larus ridibundus* (pescăruș râzător), *Nycticorax*

nycticorax (stârc de noapte), *Pelecanus onocrotalus* (pelican comun), *Phalacrocorax carbo* (cormoran mare), *Phalacrocorax pygmeus* (cormoran mic), *Platalea leucorodia* (stârc lopătar), *Plegadis falcinellus* (țigănuș), *Podiceps cristatus* (corcodel mare), *Porzana porzana* (creșteț pestriț), *Rallus aquaticus* (cârstel de baltă), *Remiz pendulinus* (pițigoii de stuf), *Sterna albifrons* (chira mică), *Sterna hirundo* (chira de baltă), *Tachybaptus ruficollis* (corcodel mic), *Tadorna tadorna* (califar alb), *Vanellus vanellus* (nagăț).

Acestea pot fi întâlnite în mlaștini, câmpii inundate, golfuri adăpostite, estuare, delte, lacuri artificiale sau naturale, sau pe pajiștile și terenurile agricole din zonele joase, deschise, aflate în apropierea zonelor umede.

Se hrănesc cu insecte acvatice (coleoptere, efemeroptere, trichoptere, hemiptere, odonate, diptere). Consumă și moluște, crustacee, păianjeni, viermi, mormoloci și ouă de broaște, pești mici, icre de pești și semințe.

Botaurus stellaris (buhai de baltă)

Sterna hirundo (chira de baltă)

Păsări

Specii de păsări răpitoare de zi

Răpitoarele atrase de bogata biodiversitate din zona proiectului sunt *Accipiter nisus* (uliu păsărar), *Buteo buteo* (șorecar comun), *Buteo rufinus* (șorecar mare), *Circaetus gallicus* (șerpar), *Circus aeruginosus* (erete de stuf), *Falco subbuteo* (șoimul rândunelelor), *Falco tinnunculus* (vânturel roșu).

Hrana acestor păsări este foarte diversificată, fiind formată mai ales din șoareci și alte rozătoare, dar și din amfibieni, reptile, păsări, insecte, râme. Urmăresc prada de la înălțime, fie de pe un punct de observație fix, mai înalt, fie din aer, unde planează sau chiar zboară pe loc (de exemplu șorecarul și vânturelul roșu).

Buteo buteo (șorecar comun)

Buteo rufinus (șorecar mare)

Circaetus gallicus (șerpar)

Păsări

Specii de păsări nocturne din habitate deschise și semideschise

Nici păsările nocturne nu lipsesc din zona proiectului, printre acestea numărându-se *Coturnix coturnix* (prepeleț), *Locustella luscinioides* (grelușel de stuf), *Porzana porzana* (cresteț pestriț), cât și *Asio otus* (ciuf de pădure), *Athene noctua* (cucuvea), *Caprimulgus europaeus* (caprimulg), *Strix aluco* (huhurez mic).

Această categorie este amenințată de alterarea și pierderea habitatelor, inclusiv cauzate de schimbarea folosirii terenurilor; contaminarea prin produse agricole; pierderea și deteriorarea zonelor de reproducere; efectul vânătorii și al braconajului; efectul altor activități antropogene.

Asio otus (ciuf de pădure)

Athene noctua (cucuvea)

Specii de păsări cântătoare

Păsările cântătoare sunt și ele bine reprezentate în zonă, cele mai importante fiind *Carduelis cannabina* (cânepar), *Carduelis carduelis* (sticlete), *Carduelis chloris* (florinte), *Carduelis spinus* (scatiu), *Erithacus rubecula* (măcăleandru), *Fringilla coelebs* (cinteză de vară), *Fringilla montifringilla* (cinteză de iarnă), *Hirundo rustica* (rândunică), *Locustella luscinioides* (grelușel de stuf), *Motacilla alba* (codobatura albă), *Motacilla flava* (codobatura galbenă), *Oriolus oriolus* (grangur), *Phylloscopus collybita* (pitulice de munte), *Phylloscopus sibilatrix* (pitulice sfârâitoare), *Serinus serinus* (cănăraș), *Sturnus vulgaris* (graure), *Sylvia nisoria* (silvie porumbacă), *Upupa epops* (pupăză).

Hrana de bază o constituie semințele de diverse specii de plante, dar și insecte și fructele de pădure. Puii sunt hrăniți îndeosebi cu nevertebrate de talie mică, printre care predomină insectele. Principalele amenințări cu care se confruntă aceste specii sunt modificarea, fragmentarea și pierderea habitatului, perturbarea cauzată de silvicultură, poluarea, perturbarea cauzată de alte activități antropogene.

Carduelis chloris (florinte)

În urma studiilor efectuate de către experți în cadrul activităților de inventariere - cartare și evaluarea stării de conservare, a rezultat faptul că per ansamblu, siturile Natura 2000 ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu (incluzând rezervația naturală Ostrovul Haralambie), ROSPA0105 Valea Mostiștea, ROSPA0055 Lacul Gălățui și ROSPA0136 Oltenița-Ulmeni prezintă o stare de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor pentru care acestea au fost desemnate, iar situl ROSPA0021 Ciocănești-Dunăre (incluzând rezervația naturală Ostrovul Ciocănești) este singura excepție, având 40% din speciile de păsări în stare nefavorabilă de conservare (75 de specii).

ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu, incluzând Rezervația naturală Ostrovul Haralambie

Situl este recunoscut pentru varietatea de specii regăsite în suprafața sa: 14 specii de pești, 4 specii de amfibieni, 1 mamifer și 60 specii de păsări din cadrul Rezervației naturale Ostrovul Haralambie. În urma realizării studiilor de către experți s-a constatat că majoritatea speciilor au o stare de conservare favorabilă, cu excepția a 3 specii de pești: *Umbra krameri* (țigănuș) și *Misgurnus fossilis* (țipar) cu o stare de conservare nefavorabilă-rea și respectiv *Rhodeus sericeus amarus* (boartă) cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată.

Doar 2 specii de amfibieni se găsesc într-o stare de conservare nefavorabilă-inadecvată, *Bombina bombina* (buhai de balta/izvoarăș cu burtă roșie) și *Triturus dobrogicus* (tritonul dobrogean). Singura specie de mamifere din sit este *Lutra lutra* (vidra) cu un statut de conservare nefavorabil-inadecvat. Toate speciile de păsări listate la Fișa rezervației Ostrovul Haralambie se găsesc într-o stare de conservare favorabilă.

ROSPA0021 Ciocănești-Dunăre, incluzând Rezervația naturală Ostrovul Ciocănești

Ariile protejate spre deosebire de celelalte prezintă per ansamblu o stare de conservare nefavorabilă, întrucât 75 din 167 de specii prezintă acest statut după cum urmează: din categoria speciilor de păsări acvatice din aglomerările de iarnă 14 specii sunt în stare de conservare nefavorabilă-inadecvată și 1 în stare de conservare nefavorabilă-rea; din speciile de găște doar 3 prezintă stare de conservare nefavorabilă-rea; păsările caracteristice zonelor agricole prezintă 3 specii cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată; păsări cuibăritoare caracteristice râurilor este o singură specie cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată și o alta stare de conservare nefavorabilă-rea; din păsări cuibăritoare acvatice și palustre 13 sunt în stare de conservare nefavorabilă-inadecvată și 1 în stare de conservare nefavorabilă-rea; speciile de păsări răpitoare de zi au 2 specii cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată; păsările nocturne și crepusculare din habitate deschise și semideschise au o singură specie cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată; speciile de păsări răpitoare, pelicani și berze aflate în migrație prezintă 7 specii cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată; din

păsările acvatice aflate în migrație 18 sunt cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată și una singură cu stare de conservare nefavorabilă-rea; specii de păsări paseriforme au 6 specii cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată și 1 specie cu stare de conservare nefavorabilă-rea; se mai regăsesc 2 specii cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată. Dintre speciile cu stare de conservare nefavorabilă pot fi amintite: *Cygnus cygnus*, *Cygnus olor*, *Netta rufina*, *Aythya ferina*, *Fulica atra*, *Rallus aquaticus*, *Charadrius dubius*, *Chlidonias niger*, *Larus cachinnans* etc.

ROSPA0055 Lacul Gălățui

În cadrul acestui sit se regăsesc 125 specii de păsări, dintre care doar 14 au statut de conservare nefavorabil-inadecvată dintre acestea se numără păsări acvatice din aglomerările de iarnă (4 specii: *Sterna hirundo*, *Larus ridibundus*, *Cygnus olor* și *Aythya nyroca*), păsări cuibăritoare acvatice și palustre (4 specii: *Aythya nyroca*, *Tachybaptus ruficollis*, *Larus ridibundus* și *Sterna hirundo*), din categoria speciilor de păsări acvatice aflate în migrație (10 specii). O singură specie prezintă stare de conservare nefavorabilă-rea din categoria de păsări caracteristice zonelor agricole (*Locustella naevia*).

ROSPA0105 Valea Mostiștea

Situl a fost desemnat pentru 162 specii de păsări dintre care 161 specii au statut favorabil, excepție fiind specia *Sterna albifrons*, cu stare de conservare nefavorabilă-inadecvată.

ROSPA0136 Oltenița-Ulmeni

În situl ROSPA0136 există 28 specii de păsări, conform Fișei de inventariere, toate având stare de conservare favorabilă.

ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu incluzând rezervația naturală Ostrovul Haralambie

Presiuni și amenințări

- Îngrășămintele chimice și pesticidele folosite în agricultură pe terenurile arabile adiacente se pot infiltra prin pânza freatică în apa bălților și canalelor. Ca efect, apare fenomenul de eutrofizare, se produce o dezvoltare accentuată a algelor filamentoase în detrimentul macrofitelor acvatice, fiind afectate în mod deosebit speciile submerse.

-Factorii climatici pot cauza variații mari ale nivelului apei. Aceste modificări naturale pot duce la secarea unor suprafețe, ceea ce poate avea efecte negative asupra speciilor habitatului 3130. Este un fenomen natural extrem ce poate să apară în ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu îndeosebi în perioada verii în zonele cu pârâuri, canale sau bălți și zonele umede limitrofe. În cazul lipsei de inundații mai mulți ani, pe aceste terenuri va avea loc o succesiune a vegetației, respectiv se vor instala fitocenoză caracteristice alianței *Agrostion stoloniferae*.

- Drumurile de pământ de la limitele terenurilor agricole, care deserveșc populația din zonă, se degradează în sezonul ploios, astfel locuitorii sunt siliți să taie noi cărări și drumuri prin habitatele speciilor de interes comunitar.

Măsuri conservative

- Promovarea agriculturii ecologice în randul agricultorilor de pe teritoriul sitului ROSCI0131 și reducerea utilizării produselor biocide, hormoni și substanțe chimice pe tot teritoriul ariei protejate sau cel puțin în zonele agricole adiacente fragmentelor de habitat 3150 și controale periodice pentru depistarea contra-vențiilor și aplicarea de amenzi.
- Monitorizarea continuă a parametrilor abiotici ai habitatului 3130.
- Amenajarea unei rețele raționale de drumuri de pământ întreținute, cu taluz format din vegetație naturală. Interzicerea stabilirii drumurilor noi alternative.

ROSPA0021 Ciocănești-Dunăre

Presiuni si amenintari

- Speciile de chire cuibăresc pe insulele de pe Dunăre care nu sunt acoperite de vegetație. Cea mai importantă insulă se află în dreptul localității Popina (Bulgaria) care găzduiește anual o colonie mixtă de peste 100 de perechi de *Sterna albifrons* și *Sterna hirundo*, dar și *Haematopus ostralegus*. Vizitarea acestor zone în perioada 15 martie - 1 august ar afecta negativ populațiile respective.
- Zonele de hrănire și odihnă pentru speciile acvatice protejate sunt localizate pe lacurile din incinta fermei piscicole precum și pe Dunăre, în funcție de necesitățile speciei. Desfășurarea vânătorii în aceste zone are un puternic impact negativ prin deranjul cauzat asupra acestor specii protejate, la care vână-

toarea este interzisă prin lege.

- În sit nu a fost observată utilizarea pe scară largă a metodelor de combatere a păsărilor ihtiofage pentru protecția resurselor piscicole. Pentru utilizarea eventuală a mijloacelor de combatere a speciilor ihtiofage trebuie realizată numai cu avizul favorabil al Administratorului. Presiunea poate fi prezentă (cu toate că managementul firmei piscicole păzește bine zona), iar prin desfășurarea acestui tip de activități și poate provoca un impact negativ asupra speciilor ihtiofage de interes conservativ, prin creșterea mortalității.

Măsuri conservative

- Stabilirea suprafețelor de zone tampon în jurul cuiburilor și limitarea/controlul accesului și activităților umane în zona tampon, în perioada de cuibărit pentru protecția speciilor de chire; în acest sens se impune instituirea unei zone tampon în jurul insulei cu o rază de 50 m diametru unde să fie restricționat complet accesul și orice fel de activitate umană în perioada 15 martie - 1 august.
- Stabilirea zonelor de liniște (pentru vânătoare) în jurul habitatelor umede, în conformitate cu legislația din domeniu; în consecință, zonele de liniște vor fi stabilite în conformitate cu legislația în domeniu și vor include o zonă tampon de 50 m în jurul acestor habitate unde se impune și este posibil. În acest scop se vor organiza întâlniri cu administratorii fondurilor de vânătoare din zonă și vor fi investigate posibilitățile tehnice pentru implementarea acestei măsuri.

- Reducerea mortalității păsărilor ihtiofage generată de conflictul cu managerii amenajărilor piscicole din sit și din vecinătatea acestuia;

ROSPA0055 Lacul Gălățui

Presiuni si amenintari

- Pereții de loess de pe malul lacului reprezintă una din cele mai importante zone de cuibărit și hrănire pentru numeroase specii de păsări de interes comunitar (*Alcedo atthis*, *Riparia riparia*, *Merops apiaster*, *Coracias garrulus*).
- Speciile acvatice cuibăritoare folosesc vegetația palustră pentru cuibărit (stuf, papură, sălcii). Acesta vegetație palustre reprezentând habitatul lor; distrugerea sau degradarea acestui habitat ar aduce un impact negativ la speciile acvatice cuibaritoare.
- În sit nu a fost observată utilizarea pe scară largă a metodelor de combatere a păsărilor ihtiofage pentru protecția resurselor piscicole. Presiunea F03.02.03 poate fi prezentă (cu toate că managementul firmei piscicole păzește bine zona), iar prin desfășurarea acestui tip de activități și poate provoca un impact negativ asupra speciilor ihtiofage de interes conservativ, prin creșterea mortalității.

Măsuri conservative

- Menținerea pereților de loess; menținerea/conservarea acestora constă în neintervenția cu lucrări hidrotehnice sau de altă natură și astfel păstrarea structurii și suprafeței actuale a habitatului respectiv.

- Menținerea vegetației palustre în habitatele acvatice; prin această măsură se urmărește menținerea unei suprafețe optime de cuibărit pentru speciile care folosesc acest tip de vegetație.
- Reducerea mortalității păsărilor ihtiofage generată de conflictul cu managerii amenajărilor piscicole din sit și din vecinătatea acestuia;

ROSPA0105 Valea Mostiștea

Presiuni si amenintari

- Lucrările forestiere în imediata apropiere a cuiburilor speciilor de păsări răpitoare sau a berzelor negre, în special dacă sunt desfășurate în prima parte a sezonului de cuibărit, pot compromite succesul reproductiv în acel an. În anul respectiv, succesul reproductiv al perechilor afectate este nul în cele mai multe cazuri.
- Pentru speciile cuibăritoare în pâlcuri de arbori sau la lizierele pădurilor un factor de deranj îl constituie stânela amplasate aproape de liziera pădurilor și plantațiilor sau lângă pâlcurile de arbori izolați.

- Supra-pășunatul poate crea probleme în sit prin degradarea compoziției floristice specifice și a solului, care au drept consecință diminuarea resurselor trofice necesare pentru speciile din zonă

Măsuri conservative

- Declararea de zone tampon în jurul cuiburilor și coloniilor. Limitarea/controlul activităților forestiere și piscicole în zonele tampon, în perioada de cuibărit pentru protecția speciilor de răpitoare diurne și specii acvatice coloniale; În acest sens, în jurul cuiburilor identificate se va institui o zonă tampon cu un diametru de 300 de metri în care, în perioada 15 Martie-15 August, vor fi interzise activitățile silvice (inclusiv tăieri de conservare, igienizare etc.). Aceste activități vor fi permise în afara perioadei menționate (respectiv între 15 August - 15 Martie). Măsura presupune și solicitarea actualizării amenajamentelor silvice de către proprietari sau deținătorii de drepturi reale în conformitate cu prevederile prezentului Plan de management și participarea reprezentanților Administratorului la aceste lucrări. Măsura se va aplica și în cazul coloniilor speciilor acvatice, aflate în special pe ostroave și maluri acoperite cu vegetație acvatică emersă.

- Îmbunătățirea condițiilor de cuibărit pentru speciile de răpitoare diurne; în acest sens se va interzice amplasarea stânelor la mai puțin de 500 m de arborii izolați, pâlcurile de arbori și lizierele pădurilor din interiorul sitului. Această activitate este de tip măsură restrictivă.

- Menținerea unor cote de pășunat sustenabile pe suprafața ariei naturale protejate; pentru a putea fi estimată presiunea exercitată de pășunat asupra florei locale se va realiza un studiu prin care să se stabilească capacitatea

maximă de suport, zonele critice și eventual încărcătura maximă admisibilă astfel încât să se evite supra-pășunatul. Până când rezultatele acestui studiu vor fi disponibile administratorul va autoriza un nivel maxim de pășunat de 0,7 UVM/ha în zonele folosite ca pășune în sit. În zonele din sit desemnate pentru protecția a diverse specii sau asociații de plante administratorul poate interzice pășunatul dacă considerentele de conservare o cer.

ROSPA0136 Oltenița-Ulmeni

Presiuni și amenințări

- Incendierea vegetației palustre în sit este o practică curentă care se desfășoară la ora actuală ilegal, necontrolat și în orice anotimp. Aceste practici afectează atât populațiile care ierneză în sit, cât și pe cele migratoare ale unor specii precum *Ardeola ralloides*, *Platalea leucorodia* sau cuibăritoare, cum ar fi *Aythya nyroca*.

- La ora actuală există un trend ascendent de amplasare a imobilelor în extravilan. Deși legislația prevede doar construcția de dependențe agricole în extravilan cu respectarea unui set de condiții, multe imobile construite nu deserveșc în realitate rolul de dependență agricolă.

- În ultimii ani în sit au fost tăiate majoritatea aliniamentelor de arbori situate de-a lungul drumurilor. Aceste aliniamente, împreună cu pâlcurile de arbori izolați, reprezintă unul dintre habitatele preferate de cuibărit pentru aceste specii.

Măsuri conservative

- Prevenirea incendiilor de stuf și papură în sit. Pentru limitarea și în cele din urmă eliminarea acestui fenomen se vor întreprinde activități de conștientizare și informare a populației locale, respectiv se vor desfășura acțiuni de patrulare și pază. Acțiunile de pază vor fi desfășurate de către Administrator și instituțiile abilitate.

- Menținerea și/sau refacerea aliniamentelor de arbori pentru asigurarea condițiilor de cuibărit pentru specia *Coracias garrulus*. Pentru a menține acest habitat se va interzice tăierea arborilor izolați sau a pâlcurilor de arbori situați pe pajiști, pășuni, teren cultivabil sau la marginea parcelelor de teren agricol, respectiv respectarea prevederilor GAEC 9 din Codul pentru bune condiții agricole și de mediu. Pentru cazul special al aliniamentelor de arbori - în special plopi - de la baza drumurilor: acestea vor putea fi îndepărtate doar atunci când vor fi prevăzute măsuri obligatorii

de replantare în aceleași zone sau în alte zone deschise cu specii similare autohtone. Se va interzice amplasarea stânelor la mai puțin de 500m de arborii izolați, pâlcurile de arbori și lizierele pădurilor din interiorul sitului. Această activitate este de tip măsură restrictivă.

- Implementarea legislației referitoare la autorizarea imobilelor care se construiesc în extravilan; în acest sens, Administratorul împreună cu organele abilitate vor verifica legalitatea tuturor imobilelor amplasate pe teritoriul ariei protejate în extravilanul localităților. Pentru cereri noi de amplasare a imobilelor se vor introduce următorul set de restricții: a) nu se vor amplasa nici un fel de construcții pe pajiște, b) nu se vor amplasa nici un fel de construcții noi la mai puțin de 400 m de păduri sau zone umede (lacuri, mlaștini, cursuri de apă, etc.). Construcțiile pot fi amplasate doar pe terenuri arabile, cu respectarea cerințelor de la punctul b).

Managementul unei arii naturale protejate reprezintă un proces de o complexitate destul de ridicată, ce implică obiective variate și o mare diversitate de grupuri interesate.

Managerul unei arii protejate/ Sit Natura 2000 are nevoie de cunoștințe din domenii variate, mergând de la cele științifice, educaționale, la cele sociale, economice și de aplicare a reglementărilor.

Astfel, pentru a face față unei problematici atât de complexe, este neapărat necesară elaborarea unui plan în care sunt definite obiectivele care trebuie atinse și care identifică modul lor de îndeplinire.

De-a lungul anilor s-au identificat un număr important de exemple și argumente în sprijinul rolului important pe care îl are un Plan de management. Între acestea, cele mai importante atribuții ale unui plan de management sunt:

- furnizează informațiile de bază și descrierea sitului;
- identifică politica de management ce trebuie urmată, obiectivele ce trebuie atinse și managementul necesar pentru atingerea obiectivelor;
- anticipează orice conflict și sugerează cele mai bune căi de rezolvare ale acestora;
- identifică mijloacele de monitorizare și evaluare necesare, prin care se măsoară eficacitatea activităților întreprinse;
- oferă un compendiu privind sursele de finanțare și a resurselor necesare pentru implementarea activităților de conservare;
- este un instrument de comunicare și educație.

Astfel, un plan de management trebuie să fie mai mult decât un document uitat pe un raft. Planul de management trebuie să fie un instrument des folosit, care să joace rolul unui ghid și al unui stimulent pentru ca factorii implicați să lucreze împreună pentru menținerea stării de conservare favorabilă a unui Sit Natura 2000.

De asemenea, planificarea managerială nu este doar o procedură limitată care se termină odată cu

elaborarea unui produs finit, ci un proces continuu, ce pornește de la cercetare și strângerea de informații, trece prin evaluarea și analiza datelor colectate, până la însăși elaborarea planului, implementarea acestuia și revenirea la faza de monitorizare și strângere de noi informații.

Măsurile prevăzute în planurile de management ale ariilor naturale protejate se elaborează astfel încât să țină cont de condițiile economice, sociale și culturale ale comunităților locale, precum și de particularitățile regionale și locale ale zonei, prioritate având însă obiectivele de management ale ariei naturale protejate.

Respectarea planurilor de management și a reglementelor este obligatorie pentru administratorii ariilor naturale protejate, pentru autoritățile care reglementează activități pe teritoriul ariilor naturale protejate, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau care administrează terenuri și alte bunuri și/sau care desfășoară activități în perimetrul și în vecinătatea ariei naturale protejate.

Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.

Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.”

Pentru a crește șansele de reușită ale implementării planului de management, este absolut necesar ca elaborarea acestuia să se realizeze cu participarea cât mai activă a factorilor interesați. Prin asumarea activităților planului de management de către cei care desfășoară diverse activități în zona căreia i se adresează, acestea vor avea un grad de acceptabilitate mai mare, asigurând implementarea cu succes a planului.

Participarea publicului reprezintă un termen cu o arie largă de utilizare, ce poate acoperi diferite activități, de la simpla informare la implicarea activă în procesul de decizie, cuprinzând activități de diferite tipuri, ce au fost folosite în cadrul proiectului:

- Furnizarea de informații publicului;
- Solicitarea de informații specifice de la public;
- Consultarea/strângerea de informații/părerii de la public, în cadrul unor întâlniri deschise sau specifice pe o anumită temă;
- Furnizarea de resurse sau alte stimulente pentru ca reprezentanții ai comunităților locale să strângă informații și să întreprindă cercetări specifice;
- Implicarea oamenilor în grupuri de lucru pentru obținerea de răspunsuri (*feedback*) referitor la problemele întâmpinate;
- Implicarea oamenilor în analiza problemelor și căutarea direcțiilor de acțiune (participarea la atelierele de lucru);
- Implicarea oamenilor direct în elaborarea planului, în procesul de decizie și/sau în procesul de aprobare.

În perioada Septembrie - Noiembrie 2018 s-au organizat în 10 unități școlare ateliere de lucru și discuții în cadrul orelor de dirigenție/biologie/geografie, pe baza realizării unei expoziții itinerante de fotografie.

S-au organizat dezbateri privind Planul de management și Regulamentul, în Octombrie 2019, după cum urmează:

- 21 octombrie - Primăriile Independența (ora 10), Alexandru Odobescu (ora 12), Cuza Vodă (ora 14), Grădiștea (ora 16),
- 22 octombrie - Primăriile Mânăstirea (ora 9), Chiselet (ora 11), Spanțov (ora 13), Ulmeni (ora 15),
- 23 octombrie - Primăriile Ulmu (ora 9), Ciocănești (ora 11), Dorobanțu (ora 13), Frăsinet (ora 15),
- 24 octombrie - Primăriile Valea Argovei (ora 10), Gurbănești (ora 12), Sărulești (ora 14),
- 25 octombrie - Primăriile Oltenița (ora 10) și Sohatu (ora 12).

FACTORII INTERESAȚI ÎN ELABORAREA PLANULUI DE MANAGEMENT

Factorii sau părțile interesate sunt persoanele, grupurile sau organizațiile care au un anumit interes sau implicare, referitor la un subiect legat de conservarea Siturilor Natura 2000, fie pentru că vor fi afectați de măsurile de conservare, fie pentru că prin comportamentul sau atitudinea lor au un impact asupra stării de conservare a ariilor naturale protejate.

Pentru Siturile Natura 2000 ROSCI0131 Oltenița-Mostiștea-Chiciu (incluzând rezervația naturală IV.20. Ostrovul Haralambie), ROSPA0021 Ciocănești - Dunăre (incluzând rezervația naturală IV.21 Ostrovul Ciocănești), ROSPA0055 Lacul Gălățui, ROSPA0105 Valea Mostiștea și ROSPA0136 Oltenița - Ulmeni, factorii interesați sunt identificați în funcție de legătura acestora cu managementul, conservarea și utilizarea resurselor naturale din zona vizată.

Aceștia sunt în primul rând comunitățile locale ce se găsesc pe teritoriul sau în vecinătatea siturilor (ROSCI0131: Alexandru Odobescu, Chiselet, Ciocănești, Cuza Voda, Dorobanțu, Frăsinet, Grădiștea, Independența, Mânăstirea, Oltenița, Spanțov, Ulmu și Valea Argovei; ROSPA0021: Ciocănești, Jud. Călărași; ROSPA0055: Alexandru Odobescu, Grădiștea, Independența; ROSPA0105: Dorobanțu, Frăsinet, Gurbănești, Mânăstirea, Sohatu, Sarulești, Ulmu și Valea Argovei; ROSPA0136: Chiselet, Dorobanțu, Mânăstirea, Oltenița, Spanțov și Ulmeni): locuitorii comunelor; reprezentanți ai administrației publice locale (consilieri, primari); cadrele didactice și elevii; reprezentanți ai firmelor/agenților economici cu activități pe teritoriul sitului; asociații ale agricultorilor, fermierilor, proprietarilor de terenuri; ONG-uri.

Este foarte important ca aceste grupuri să fie informate și să se poată implica astfel încât să beneficieze de avantajele ce derivă din statutul de sit Natura 2000, ceea ce proiectul își propune să realizeze.

De asemenea, având în vedere specificul proiectului care presupune implicarea actorilor relevanți în elaborarea și implementarea Planului de management, un grup țintă important este cel al instituțiilor statului cu atribuții în gestionarea resurselor naturale cum sunt: Consiliul Județean, Prefectura județului, Direcția Agricolă Județeană, Regia Națională a Pădurilor - Direcțiile Silvice și Serviciile de Gospodărire a Apelor.

CUM ESTE INFLUENȚATĂ VIAȚA OAMENILOR DE SITURILE NATURA 2000

Trebuie știut că într-un sit Natura 2000 nu vor fi eliminate cu orice preț activitățile economice.

Sunt încurajate activitățile tradiționale și „prietenoase mediului” pentru care se pot primi compensații de la Uniunea Europeană sau bugetul statului.

Recunoașterea ca sit Natura 2000 a unei anumite arii înseamnă includerea acesteia în singura rețea teritorială de interes comunitar din Europa, ceea ce duce la promovarea și dezvoltarea întregii regiuni din jurul sitului respectiv.

Declararea unui sit Natura 2000 nu schimbă regimul de proprietate al terenurilor respective, astfel încât este necesar un parteneriat pentru conservare între toți factorii care au în proprietate sau administrare astfel de arii.

Autorități ale statului, administrația publică locală, ONG-uri, sectorul privat, proprietari sau cetățeni va trebui să fim conștienți de rolul pe care îl are Rețeaua Natura 2000 în dezvoltarea durabilă a României și în conservarea patrimoniului natural pentru generațiile viitoare.

Pentru a înțelege ce este adevărat și ce nu este, referitor la relația dintre implementarea Rețelei Natura 2000 și viața oamenilor, prezentăm următoarele afirmații care sunt adevărate, respectiv nu sunt adevărate:

ESTE ADEVĂRAT CĂ	NU ESTE ADEVĂRAT CĂ
Activitățile agricole și forestiere pot să respecte cerințele conservării naturii, fiind în același timp viabile economic	Declararea unui sit Natura 2000 afectează regimul de proprietate al terenului inclus în sit
În contextul dezvoltării rurale durabile asociate cu conservarea unor arii cu valoare naturală ridicată, numărul angajărilor de personal din mediul rural crește	Proprietăților le scade valoarea ca o consecință a desemnării ca sit Natura 2000
Statutul de sit Natura 2000 va reprezenta dovada că situl respectiv are o valoare naturală deosebită, putând să genereze venituri din ecoturism (în special cu turiști străini) și alte activități asociate	Toate activitățile economice vor fi limitate
Etichetarea unor produse bio (caș, miere, vin etc.) din regiunea unui sit Natura 2000 vor putea crește vânzările pe piața internă sau la export	Vânătoarea este interzisă
Rețeaua Natura 2000 este singura rețea teritorială de interes comunitar din Europa, ce asigură o bază excelentă pentru obținerea de fonduri de la diferite instrumente de finanțare europene	Construirea de noi infrastructuri este interzisă
Un sit Natura 2000 poate avea un rol foarte important în gospodărirea apelor	Chiar și activitățile curente (de zi cu zi) vor trebui să aibă realizat studiul de evaluare al impactului de mediu

UNIUNEA EUROPEANĂ FINANȚEAZĂ VALORILE SITURILOR NATURA 2000

Ariile cu valoare naturală ridicată și în special siturile Natura 2000 sunt sprijinite prin fondurile nerambursabile alocate de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii de coeziune economică și socială, Politicii Agricole Comune și Politicii Comune de Pescuit.

Fonduri disponibile pentru finanțarea ariilor cu valoare naturală sunt incluse în toate Fondurile/ instrumentele structurale: Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit și afaceri maritime (FEPAM).

Dar având în vedere că activitățile agricole sunt unele dintre cele care interacționează mai mult cu ariile naturale, unul dintre cele mai importante instrumente de finanțare este Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală care poate fi accesat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR).

Pentru perioada de programare 2014-2020, a fost pus un accent deosebit pe promovarea utilizării eficiente a resurselor, precum și pe creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în agricultură și zonele rurale, în concordanță cu obiectivele stabilite prin Strategia Europa 2020. Unul din instrumentele puse la dispoziția Statelor Membre pentru atingerea acestor obiective este noul pachet de măsuri de mediu și climă ale PNDR 2014-2020, adresate practicilor de agro-mediu și climă (Măsura 10), agriculturii ecologice (Măsura 11) și zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale (Măsura 13).